

JAARVERSLAG 2019

INSPECTIEDIENST

POD MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE
BETER SAMEN LEVEN
SPP INTÉGRATION SOCIALE
MIEUX VIVRE ENSEMBLE

SYNTHESE

Het jaar 2019 was een jaar waarin nieuwe elementen werden toegevoegd aan de structurele controlewerkzaamheden binnen de dienst.

Eenzijds een reorganisatie van de manier van werken door het invoeren van nieuwe werkprocedures en een organisatie gericht op het gebruik van metadata in het kader van de omschakeling van de werkdocumenten naar het deelplatform "MemoPoint".

De dienst heeft ook meegewerkt aan het opstellen van de nieuwe bestuursovereenkomst 2020-2022 van de POD MI.

Anderzijds werden de controleprocedures gecontroleerd door de dienst Federale Interne Audit (FIA). In het door de auditoren opgestelde verslag wordt gewezen op de complexiteit van het werk van de inspectiedienst, met name vanwege het grote aantal te controleren materies, maar wordt evenwel geconcludeerd dat de controleprocedures globaal genomen goed werden nageleefd. In hun eindverslag formuleren de auditoren een aantal aanbevelingen om het werk van de dienst te verbeteren. Deze hebben met name betrekking op de werking van de inspecties (opvolging van de planning, taakafwisseling tussen de inspecteurs, opvolging van de opmerkingen die tussen elke inspectie worden geformuleerd). Andere aanbevelingen hebben betrekking op de herziening van de risicoanalyse die de inspectiecyclus bepaalt. Over deze verschillende aanbevelingen zal in de loop van het jaar 2020 een diepgaandere denkoefening plaatshebben. De auditoren hebben ook op de risico's in verband met de mogelijkheid van interpretatie van de wetgeving door de OCMW's gewezen. Dit punt blijft een fundamenteel element dat de OCMW's in staat stelt om maatwerk te leveren dat voldoet aan de specifieke en individuele behoeften van de gebruikers. Toch kan er aandacht worden besteed aan het beter informeren en opleiden van de OCMW's, de continue interne opleiding van de inspecteurs en de regelmatige herziening van de omzendbrieven. Ten slotte hebben een aantal aanbevelingen betrekking op de beleidslijnen die samen met de toezichthoudende minister moeten worden uitgestippeld, in het bijzonder met betrekking tot het eventueel sanctioneren van de OCMW's die de wetgeving niet naleven. Op basis van het auditverslag hebben de diensthoofden een actieplan opgesteld dat in de loop van de jaren 2020/2021 zal worden uitgevoerd.

Wat betreft de structurele controlewerkzaamheden in verband met de door de staat toegekende financieringen is de bevinding dat het terugvorderingspercentage jaar na jaar zeer laag en constant blijft. Dit betekent dat het gebruik, het beheer en de verwerking van de federale toelagen door de OCMW's over het algemeen op een volledig correcte manier verlopen.

Sinds de invoering van een structurele debrifing met de medewerkers van het OCMW na afloop van de inspecties heeft de dienst vastgesteld dat deze medewerkers vragen naar informatie, of zelfs opleidingen, op verschillende niveaus: wetgeving, boekhouding, organisatie. Het grote aantal fondsen toegekend aan de OCMW's met, voor elke ervan, specifieke toekenningsvoorwaarden, de daaruit voortvloeiende administratieve last en de nood aan transparantie ten opzichte van het doelpubliek, zijn immers elementen die het werk van de OCMW's bijzonder complex maken. De OCMW's wijzen ook op de complexiteit van de regelmatig uit te voeren wettelijke aanpassingen, zoals de nieuwe bepalingen over de toelage voor participatie en sociale activering, diverse aanpassingen van de wetgeving over het Recht op Maatschappelijke Integratie en in het vreemdelingenrecht, en de toename van het aantal bijstandsaanvragen en van het aantal begunstigden. Tot slot worden de OCMW's, met name de grote centra, ook geconfronteerd met een hoog personeelsverloop.

Het verslag van de inspectiedienst legt dit jaar meer nadruk op de kwalitatieve analyse van de OCMW's ("SCORE"-analyse) omdat de overstap naar MemoPoint het mogelijk heeft gemaakt om de analyse per type toelage te verfijnen. Het verslag geeft ook een gedetailleerde analyse van de "SCORE's" voor de verschillende toelagen, wat het mogelijk maakt om een aantal tendensen vast te stellen. Zo merkt de dienst een zekere stabiliteit van de "SCORE's" op in de verdeling van de bezochte OCMW's in functie van de 4 criteria (beschikbaarheid van het personeel en voorbereiding van de inspectie, kwaliteit van de ter beschikking gestelde stukken, naleving van de richtlijnen en naleving van de wetgeving). Het criterium met betrekking tot de naleving van de wetgeving (criterium 4) is overigens het zwakste in alle OCMW's, maar ook in de verschillende soorten toelagen, met name voor het recht op integratie. Dit kan met name worden verklaard door de wetwijzigingen die hebben plaatsgevonden, met name de veralgemening van het GPMI, dat een aanpassing van de OCMW's noodzakelijk heeft gemaakt.

In 2019 werden analyses van de processen die door de OCMW's zijn ingevoerd voor het beheer van door de Staat betaalde materies werden in 47 OCMW's gedaan. De belangrijkste vastgestelde risico's houden verband met de sociale enquêtes en het GPMI-proces. De Franstalige auditoren zijn ook begonnen met het opvolgen van de actieplannen die sinds 2015 in 11 OCMW's in Wallonië zijn opgesteld. Uit deze analyse blijkt dat het merendeel van de OCMW's zich nog in een fase van invoering van de actieplannen bevindt, wegens verschillende factoren (personeel, infrastructuur, tijd, financiën). De auditoren nemen ook nota van een verzoek van de OCMW's tot ondersteuning bij de ontwikkeling van processen, een behoefte aan opleiding en uitwisseling van goede praktijken tussen OCMW's.

Gelet op deze vaststellingen stelt de inspectiedienst voor om reeds ingevoerde elementen te versterken, zoals :

- Het aanmaken van bepaalde gestandaardiseerde en geïnformatiseerde documenten (lay-outs) die als werkbasis kunnen dienen voor de OCMW's.
- De ondersteuning van de OCMW's versterken op het vlak van informatie en opleiding door middel van provinciale vergaderingen, informaticatools, enz.

Dit aspect van de informatie en opleiding van de OCMW's zou kunnen worden aangevuld met:

- De oprichting van een academie voor opleiding/permanente vorming over de onderwerpen die door de POD MI worden beheerd, bestemd voor de medewerkers van de OCMW's. Het gebruik van nieuwe informatietechnologieën kan in dit kader een interessante rol spelen, zoals webinars.

De inspectiedienst benadrukt ook het belang van administratieve vereenvoudiging en harmonisering van de toekenning van de verschillende toelagen:

- Een harmonisering van de toekenningsvoorwaarden van de verschillende door de overheid betaalde steunmaatregelen
- Een vereenvoudiging van de wettelijke voorwaarden in verband met sommige van deze wetgevingen en een versoepeling van de wettelijke procedures, met inachtneming van het recht en de gelijke behandeling van de gebruikers.

INHOUDSOPGAVE

SYNTHESE	1
1. NIEUWIGHEDEN VOOR 2019	5
2. ALGEMENE ORGANISATIE VAN DE INSPECTIEDIENST	7
3. TERUGVORDERINGEN uitgevoerd DOOR DE DIENST	10
4. ANALYSE VAN DE RESULTATEN PER SOORT INSPECTIE	13
4.1. MEDISCHE, FARMACEUTISCHE EN ZIEKENHUISKOSTEN	13
4.2. BOEKHOUDKUNDIG onderdeel VAN DE WET VAN 02 /04/1965 BETREFFENDE het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's	19
4.3. BOEKHOUDKUNDIG onderdeel VAN DE WET VAN 26/05/2002 BETREFFENDE HET RECHT OP maatschappelijke INTEGRATIE	20
4.4. JURIDISCH EN PROCEDUREEL LUIK VAN DE WET VAN 26/05/2002 BETREFFENDE HET RECHT OP maatschappelijke integratie	22
4.5. CONTROLE OP DE TOELAGEN VOOR DE GEÏNDIVIDUALISEERDE projectEN voor maatschappelijke integratie (GPMI's)	31
4.6. PARTICIPATIE EN SOCIALE ACTIVERING – STRIJD TEGEN KINDERARMOEDE	35
4.7. HET GAS- EN ELEKTRICITEITSFONDS	38
4.8. HET SOCIAAL STOOKOLIEFONDS	40
4.9. HET FEAD	41
5. DE KNIPPERLICHTEN	42
6. KWALITATIEVE ANALYSE VAN DE INSPECTIES	44
7. ANALYSE VAN DE PROCESSEN	53
8. ALGEMENE CONCLUSIES	60

I. NIEUWIGHEDEN VOOR 2019

Audit FIA:

De dienst Federale Interne Audit (FIA) heeft een audit uitgevoerd van de inspectiedienst. De diensthoofden hebben aan verschillende vergaderingen deelgenomen en sommige inspecteurs werden bij hun controles begeleid, zodat de auditors een beter beeld konden krijgen van het werk dat door de dienst werd uitgevoerd. In hun verslag merkten de auditors op dat, in vergelijking met andere overheidsdiensten, de door de inspectiedienst van de POD MI opgevolgde materie bijzonder complex is, maar dat de inspectieprocedures goed nageleefd worden en dat de dienst over het algemeen goed functioneert. Het doel van de audit is echter om enkele punten aan te stippen die voor verbetering vatbaar zijn in de algemene werking van de inspecties en ook om te zorgen voor een betere opvolging van de opmerkingen in de inspectieverslagen en de terugvorderingen.

In het eindverslag van de auditors wordt gewezen op drie soorten aanbevelingen:

- Aanbevelingen met betrekking tot de risicoanalyse van de inspecties en de inspectiecyclus, waarbij de objectiviteit van de controles wordt gewaarborgd;
- Opvolging van de inspecties, met name wat betreft de terugvorderingen;
- Uniformering van de toepassing van de wetgeving, met name met een denkoefening over een betere opvolging van de aanbevelingen door de OCMW's (mogelijkheid tot het opleggen van sancties).

Bepaalde risico's waren al door de dienst vastgesteld en er waren aanpassingen aan de gang, met name door bepaalde procedures in de inspectiehandleiding aan te passen. Andere vereisen een meer specifieke denkoefening die in de loop van 2020 van start zal gaan. Zo zullen er werkgroepen worden opgericht om de verschillende controleprocedures of risicoanalyses te evalueren. Tot slot is een aantal van de aanbevelingen, zoals de mogelijkheid om de OCMW's die zich niet aan de wetgeving houden te sanctioneren, een politieke beslissing die samen met de toezichthoudende minister moet worden genomen.

Om gevolg te geven aan de audit hebben de diensthoofden een actieplan opgesteld dat in loop van de jaren 2020/2021 zal worden uitgevoerd.

Deelname van de dienst aan de bestuursovereenkomst:

Twee inspecteurs, vergezeld van de diensthoofden, hebben deelgenomen aan de werkgroepen die zich bezighouden met het uitwerken van de strategische doelstellingen van de bestuursovereenkomst 2020-2022. Ze werkten aan de volgende doelstellingen :

- 1 "De POD MI plaatst de rechthebbende in het middelpunt van zijn actie. Hij doet dit in samenwerking met zijn partners" en
- 7 "De POD MI optimaliseert het gebruik van zijn middelen en processen om zijn opdracht te realiseren".

Deze ervaring heeft de inspecteurs in staat gesteld hun visie te geven op de verwachtingen en moeilijkheden van de OCMW's, maar heeft hen ook een betere visie gegeven op de POD MI. De teamleden vonden deze ervaring zeer verrijkend en werkten graag samen met de andere diensten van de POD Maatschappelijke Integratie.

MemoPoint:

De dienst is begonnen werken met het nieuwe deelplatform MemoPoint voor de interne overdracht en archivering van inspectieverslagen, daarbij horende terugvorderingen, controleroosters en alle interne dienstdocumenten. De boomstructuur van de dienst werd herzien en vervangen door een structurering op basis van de metadata van de inspectiedocumenten. Dit maakt het mogelijk om een hele reeks statistieken te genereren, die met name nuttig zijn voor het opstellen van dit verslag, maar ook voor het opvolgen van de dossiers. Bovendien werden er workflows opgezet om de continuïteit te waarborgen van de verschillende taken die in het kader van de inspecties moeten worden uitgevoerd (validatie en verzending van de verslagen, overdracht van de terugvorderingsverzoeken aan de begrotingsdienst, enz.)

Uniformiteit in de controle van het uniek jaarverslag:

De controle van de financieringen werd bijgestuurd in die zin dat de controle van de toelage voor Participatie en Sociale Activering, het Sociaal Fonds Gas en Elektriciteit en GPMI toelage werden herleid tot één algemene controle. Hoofddoel hiervan is een correcter beeld te vormen van de juistheid van de ingaven van de personeelskosten in het uniek jaarverslag door het OCMW en voornamelijk voor wat betreft de personeelskosten die voor 1 personeelslid worden ingediend in de diverse fondsen.

2. ALGEMENE ORGANISATIE VAN DE INSPECTIEDIENST

Opdracht van de inspectiedienst

De opdracht van de inspectiedienst is het waarborgen van de fundamentele sociale rechten, en omvat concreet drie onderdelen:

- **Controle:** door toe te zien op de toepassing van de federale wetgeving inzake maatschappelijke integratie door middel van juridische, administratieve en financiële controles;
- **Advies:** door de OCMW's in te lichten over het wettelijk kader en over de concrete toepassing van de geldende wet- en regelgeving naar aanleiding van de inspecties;
- **Kennis:** door op te treden als schakel tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de inspectiedienst bij tot de strategische voorbereiding van de wetgeving inzake maatschappelijke integratie (functie van kenniscentrum).

2.1. Personeel

De inspectiedienst telde in 2019 in totaal 25 medewerkers, wat overeenkomt met 23 VTE's.

19 personen voerden inspecties van federale toelagen uit. De taalverdeling is als volgt: 9 Franstalige inspecteurs en 10 Nederlandstalige inspecteurs, van wie 2 inspecteurs in 2019 in dienst zijn getreden en 1 zowel inspecties als procesanalyses heeft uitgevoerd.

In 2019 waren 3 personen verantwoordelijk voor de procedureanalyses, maar één persoon aan Nederlandstalige zijde verliet in de loop van het jaar de dienst.

Twee personen verlenen administratieve ondersteuning aan de dienst en zorgen voor de opvolging van de inspectieverslagen en terugvorderingen voor alle inspecties die in de loop van het jaar worden uitgevoerd.

De dienst wordt gecoördineerd door twee diensthoofden (een Nederlandstalige en een Franstalige), die elk zorgen voor de coördinatie van de teams per taalrol, maar ook voor de transversaliteit van de processen en de algemene coördinatie met de projecten binnen de POD MI. Zij zorgen ook voor de koppeling met de interne projecten van de POD MI.

2.2. Planning inspectiedienst

Elk personeelslid stelt bij het begin van het jaar een planning op van de controles die in de loop van het jaar zullen worden uitgevoerd. Deze plannings worden door de diensthoofden gecontroleerd en moeten opgesteld worden volgens het inspectietijdschema vastgelegd in de procedurehandleiding. Hiervoor werd er binnen MemoPoint een specifieke tabel ontwikkeld die de inspecteurs moeten invullen.

- a. Inspecties van Staatstoelagen

Van alle geplande inspecties in 2019 werd 91% uitgevoerd. 9% van de inspecties werd niet uitgevoerd vanwege interne organisatie in de dienst (ziekteverlof, vertrek, opleidingen, verandering in werkregime...) die hebben geleid tot de verplaatsing van inspecties naar 2020.

Samenvatting van de uitgevoerde inspecties per soort inspectie

Soort toelage	Aantal geplande inspecties	Aantal uitgevoerde inspecties	Inspecties uitgesteld tot 2020	Realisatiegraad	% van gecontroleerde OCMW's
Medische kosten	205	205	0	100%	35%
Boekhoudkundig onderdeel van de wet van 02/04/1965	304	282	22	92,76%	47,87%
Boekhoudkundig onderdeel van de RMI-wet	324	283	41	87%	48%
Juridisch onderdeel en procedure van de RMI-wet	260	259	1	99,61%	43,97%
Controle van de GPMI-toelagen	186	159	27	85,45%	26,99%
Participatie en sociale activering	185	172	13	92,97%	29,20%
Gas- en Elektriciteitsfonds	187	167	20	89,30%	31,5%
Sociaal Stookoliefonds	125	110	15	88%	21,22%

Op te merken valt dat de dienst ook controles uitvoert in het kader van het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (FEAD) ter ondersteuning van de dienst die dit Europese fonds specifiek beheert. In 2019 werden 23 OCMW's gecontroleerd door de inspectiedienst.

b. Procesanalyses

Sinds 2016 voert de dienst ook audits uit op de interne processen van de OCMW's. 4 leden van de dienst moeten deze analyses uitvoeren: 2 voor de Nederlandstalige OCMW's en 2 voor de Franstalige OCMW's. In 2019 heeft echter slechts één Nederlandstalige medewerker deze werkzaamheden naast de inspecties uitgevoerd, om een overgang te waarborgen en om interne organisatorische redenen. In 2019 werden in totaal 47 OCMW's aan een procesanalyse onderworpen, wat overeenkomt met 35 OCMW's in Wallonië en 12 in Vlaanderen. Daarnaast werden 11 Waalse OCMW's bezocht om het actieplan op te volgen en de balans op te maken van de uitvoering van het vastgestelde actieplan.

2.3. Teambuilding

Zoals ieder jaar, werd er een dag georganiseerd voor de cohesie van het team. Voor de teambuilding 2019 trok het team naar Leuven. Hier werden verschillende activiteiten gepland, zoals een stadspel, een geleid bezoek aan het stadhuis en de Sint-Pieterskerk. Dit alles natuurlijk aangevuld met bourgondische ervaringen tijdens de middag en na het afronden van de geplande activiteiten.

Het stadspel was een speurtocht doorheen het centrum van de stad, waarbij de verschillende groepjes het voltooien van de opdrachten aantoonde door foto's door te sturen naar de facebookgroep van het spel. Het was zeker een leuke ervaring, ook dankzij het zonnetje van die dag.

's Middags was er een lunch voorzien in TERRA, een aanrader voor diensten die hun teambuilding ook in Leuven willen organiseren.

De activiteiten werden afgerond met een uitgebreide rondleiding door de verschillende zalen van het wereldberoemde stadhuis van Leuven. Aansluitend werd er ook een bezoek gebracht aan de Sint-Pieterskerk, waar het Laatste Avondmaal van de Vlaamse meester Dirk Bouts is tentoongesteld.

Voor de geïnteresseerden werd de dag afgerond met een schuimkraag op het Martelarenplein, vanwaar men eenvoudig met de trein naar huis kon.

3. TERUGVORDERINGEN UITGEVOERD DOOR DE DIENST

Wanneer bepaalde toelagen ten onrechte betaald werden aan het OCMW worden deze toelagen teruggevorderd bij de inspectie. Hiervoor werd een workflow gecreëerd in MemoPoint. Hierdoor krijgt de verantwoordelijke voor de verwerking van deze te veel ontvangen toelage een bericht dat dit in het systeem mag ingevoerd worden.

96% van de teruggevorderde toelagen op basis van uitgevoerde inspecties werd verwerkt binnen de POD MI 2019. De resterende 4% zal in de loop van het jaar 2020 worden verwerkt. Verklaringen voor deze achterstand liggen voornamelijk in de verwerking van inspecties die aan het eind van het jaar zijn gebeurd en nog niet in de bordtabellen werden afgesloten. Er zal begin 2020 worden nagekeken dat de terugvorderingen wel degelijk worden gedaan.

Samenvatting van de terugvorderingen per soort Staatstoelage

INSPECTIES	Terugvordering 2015	Terugvordering 2016	Terugvordering 2017	Terugvordering 2018	Terugvordering 2019
Medische kosten	€ 2.568.400,24	€ 1.624.084,50	€ 1.319.807,52	€ 793.966,12	€ 589.208,74
Boekhoudkundige inspectie wet van 02/04/1965	€ 2.608.671,88	€ 2.047.467,93	€ 1.030.242,52	€ 977.093,77	€ 781.669,06
Boekhoudkundige inspectie RMI-wet	€ 6.767.774,69	€ 6.057.187,80	€ 5.694.272,58	€ 4.884.052,81	€ 4.671.260,50
Juridische inspectie RMI-wet	€ 308.268,84	€ 288.584,57	€ 502.956,88	€ 513.682,59	€ 924.788,40
Controle van de GPMI-toelagen	/	/	/	/	€ 336.863,41
Gas- en Elektriciteitsfonds	€ 147.912,38	€ 205.401,39	€ 95.576,40	€ 250.312,31	€ 186.820,33
Fonds voor participatie en sociale activering	€ 49.555,05	€ 52.340,05	€ 53.571,78	€ 36.124,97	€ 104.997,15
Stookoliefonds	€ 11.652,29	€ 3.239,32	€ 5.079,24	€ 9.093,04	€ 7.679,57
Europees Sociaal Fonds	€ 0,00	€ 10.753,64	/	/	/
Knipperlichten	/	/	€ 4.377,924	€ 3.811.694	€ 3.640.763,69
TOTAAL	€ 12.462.235,37	€ 10.289.059,20	€ 13.078.800,90	€ 11.276.019,61	€ 11.244.050,85

Hoewel de terugvordering 2019 verschilt van de ene toelage / het ene fonds tot de/het andere blijft ze binnen het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar. De in 2018 vastgestelde vermindering voor de medische kosten door

het gebruik van de toepassing Mediprima is in 2019 versneld, waardoor de terugvorderingen bijna gehalveerd zijn ten opzichte van 2017 en met een kwart verminderd ten opzichte van 2016. Dit gaat op boekhoudkundig vlak gepaard met een regularisatie in de loop van het jaar door de OCMW's dankzij het knipperlichtsysteem.

In vergelijking met de totale jaarlijkse toelage waarop de controles betrekking hebben, blijft de terugvordering laag en bedraagt deze slechts 0,82 % van het totale bedrag dat in 2019 door de federale overheid is toegekend. Dit is een lichte stijging in vergelijking met 2018 (0,56%) die kan uitgelegd worden door de invoering van de controle voor de GPMI toelagen.

Het totale bedrag van de gecontroleerde toelagen kan verschillende begrotingsjaren omvatten. De controles werden uitgevoerd op de begrotingsjaren tussen 2014 en 2018 in functie van het soort toelage. Nadere bijzonderheden over de soorten terugvorderingen en de fouten die tot deze terugvorderingen hebben geleid, worden in het volgende hoofdstuk uiteengezet.

Overzicht van de terugvorderingen per soort toelage

Soort toelage	Totaal in 2019 toegekend bedrag	Teruggevorderd bedrag	% van terugvordering ten opzichte van het toegekende bedrag
Medische, farmaceutische en ziekenhuiskosten (wet van 02/04/1965)	€ 120.496.000	€ 589.208,74	1,14%
Boekhoudkundig onderdeel (sociale steun) van de wet van 02/04/1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's		€ 781.669,06	
Boekhoudkundig onderdeel van de wet van 26/05/2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie	€ 1.165.799.000	€ 4.671.260,50	0,51%
Juridisch onderdeel en procedure van de wet van 26/05/2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie		€ 924.788,40	
Controle van de GPMI-toelagen		€ 336.863,41	
Participatie en sociale activering	€ 18.267.685	€ 104.997,15	0,57%
Gas- en Elektriciteitsfonds	€ 53.000.000	€ 186.820,33	0,35%
Sociaal Stookoliefonds	16.764.585,08 €	€ 7.679,57	0,05%
Knipperlichten		€ 3.640.763,69	
TOTAAL	€ 1.374.327.270,00	€ 11.244.050,85	0,82 %

4. ANALYSE VAN DE RESULTATEN PER SOORT INSPECTIE

4.1. MEDISCHE, FARMACEUTISCHE EN ZIEKENHUISKOSTEN

Deze controle heeft betrekking op de toelagen die door de POD MI aan de OCMW's worden toegekend in het kader van de wet van 2/04/1965 en van het ministerieel besluit van 30/01/1995 voor de medische en farmaceutische kosten buiten een verzorgingsinstelling, enerzijds, en de ziekenhuiskosten, anderzijds.

Een totaalbedrag van 82.940.238,03 euro werd gecontroleerd, hoofdzakelijk voor het begrotingsjaar 2017 (149) en voor een groot deel voor 2016 (44). Voor de voorgaande jaren (2014 en 2015) werden slechts 12 OCMW's gecontroleerd. Een bedrag van 589.208,74 euro werd teruggevorderd.

Het betreft een gemiddelde terugvordering van 2.874,19 euro per OCMW, waarbij 54 OCMW's (26%) foutloos bleven en 17 OCMW's (8%) geconfronteerd werden met een terugvordering groter dan 10.000 euro.

A. Vaststellingen in verband met de uitgevoerde controles:

Extrapolaties

Vanaf een bepaald bedrag, dat wordt vastgelegd volgens de grootte van het OCMW, worden alle facturen gecontroleerd. Onder dit bedrag wordt enkel een steekproef gecontroleerd. Wanneer de steekproef een bepaald aantal fouten aantoont, voert de inspecteur een extrapolatie uit. De extrapolatie wordt uitgevoerd per soort kosten dat wordt gecontroleerd.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven per jaar en per soort kost van het percentage van de gecontroleerde OCMW's waarbij een extrapolatie gebeurde:

Soorten kosten	Jaar 2015	Jaar 2016	Jaar 2017	Jaar 2018	Jaar 2019
Medische kosten	15%	10%	10%	15%	14%
Farmaceutische kosten	21%	16%	12%	16%	12%
Ambulante ziekenhuiskosten	14%	6%	9%	5%	0,5%
Hospitalisatiekosten	5%	2%	1%	0,5%	1%

Het is logisch dat het percentage extrapolaties bij de ambulante ziekenhuiskosten en hospitalisatiekosten laag is. Het is enerzijds namelijk zo dat gezien de grootte van de facturen bij hospitalisaties deze quasi allemaal gecontroleerd worden, en anderzijds zijn er door de invoering van Mediprima veel minder te controleren ziekenhuiskosten. Enkel bij zeer grote OCMW's met ziekenhuizen op hun grondgebied zijn er ook vele "kleine" hospitalisatiekosten, waarvan een steekproef gecontroleerd wordt en waarop dus een extrapolatie van toepassing kan zijn.

Het aantal extrapolaties bij de medische en farmaceutische kosten voor het jaar 2019 situeert zich nog steeds tussen de 10% en 20%.

Opmerkingen:

De meest gemaakte opmerkingen in de verslagen van de inspectiedienst worden hieronder beschreven. In onderstaande tabel staat het percentage vermeld van hoe vaak deze opmerking vanaf 2015 werd gegeven aan de OCMW's:

	JV 2015	JV 2016	JV 2017	JV 2018	JV 2019
Terugbetalingsregels ziekteverzekering en wet van 2/04/1965 worden niet gevolgd	49%	35%	33%	38%	35%
Gebrek aan duidelijke en concrete sociale verslagen die het sociaal onderzoek weergeven	37%	27%	31%	35%	33%
Administratieve fouten	17%	17%	15%	15%	20%
Fouten tegen de verzekeraarbaarheid	23%	15%	16%	21%	22%
Niet-vergoedbaar remgeld wordt teruggevorderd van de POD MI	25%	12%	10%	16%	17%
Er is voor de onderzochte dossiers geen ondertekende aanvraag tot steun aanwezig	13%	11%	14%	12%	9%
Waar nodig werd de borgstelling/garantstelling niet onderzocht	17%	11%	13%	15%	10%
Afwezigheid van (detail)facturen	12%	13%	13%	13%	13%
Attesten dringende medische hulp ontbreken regelmatig	6%	9%	5%	10%	11%
Facturen werden dubbel betaald	9%	4%	4%	2%	3%
Betaalbewijzen waren regelmatig afwezig	3%	6%	3%	5%	7%
Opvolging tewerkstellingssituatie	16%	11%	10%	22%	19%
Aanbeveling huisbezoeken	30%	13%	16%	14%	16%
Beslissing/kennisgeving afwezig of onleesbaar (notulen)	-	7%	11%	28%	34%
Gemiddelde % opmerkingen voor het jaar	20%	14%	14%	18%	18%

De belangrijkste opmerkingen verdienen een uitleg:

1. *Terugbetalingsregels ziekteverzekering en wet 2/04/1965 worden niet gevolgd:*

Deze opmerking wordt vaak gemaakt, omdat OCMW's nog fouten maken tegen de terugbetalingsregels van de ziekteverzekering. Over het algemeen kunnen we stellen dat de grote OCMW's nauwkeuriger werken met betrekking tot de vergoedbaarheid van de medische kosten (opzoeken nomenclatuurnummers, vergoedbaarheid medicijnen, enz.). De evolutie van de extrapolaties is bijgevolg een betrouwbaar gegeven om te meten of er op dit vlak vooruitgang geboekt is. We kunnen op basis van bovenstaande tabel dan ook spreken van een iets beter resultaat in 2019, relatief gezien: voor minder OCMW's moest er geëxtrapoleerd worden.

2. *Gebrek aan duidelijke en concrete sociale verslagen die het sociaal onderzoek weergeven:*

In 2013 heeft de inspectiedienst een meer systematische controlemethode ingevoerd van de sociale dossiers. Het aantal gecontroleerde dossiers wordt berekend in functie van de grootte van het OCMW of van de vroeger aangehaalde problemen (bv. 6 dossiers voor een klein OCMW, 12 voor een middelgroot en 18 voor een groot OCMW). Sinds 2014 worden de sociale dossiers systematisch gecontroleerd in alle OCMW's die geïnspecteerd werden. Bijgevolg is het logisch dat de opmerking vaak terugkomt. We kunnen stellen dat de kwaliteit van de

sociale verslagen lager is dan dat van de RMI-verslagen waarbij de behoefte en levenssituatie diepgaander onderzocht wordt. Dit wordt voornamelijk vastgesteld in de dossiers van medische kosten van personen die in LOI verblijven. Daarentegen werd voor een toenemend aantal OCMW's vastgesteld dat voor de personen die illegaal verblijven, de sociale verslaggeving kwalitatief verbetert.

In 2019 werd voor dit punt een kleine daling van het aantal gemaakte opmerkingen vastgesteld. Uit de verschillende stukken in de dossiers werd er vastgesteld dat de situatie van de gerechtigde goed werd opgevolgd, maar dit komt te vaak niet genoeg tot uiting in de uitwerking van de sociale verslagen, zoals eerder aangekaart. De maatschappelijk werkers lichten de sociale situatie in de Raad voor Maatschappelijk Welzijn mondeling toe, maar in het sociaal verslag wordt dit niet altijd voldoende uitgewerkt.

In 2019 groeide het aandeel dossiers Mediprima in de controles verder. Daar er voor deze dossiers geen facturen moeten gecontroleerd worden, ligt de focus van de inspecteur vooral op het sociaal onderzoek. In dit licht is het ook niet toevallig dat er opmerkingen geformuleerd worden. Het is soms ook zo dat de indruk bestaat dat er onvoldoende interne controle is van het OCMW op de inhoud van de sociale verslagen van de medische kosten. Deze aandacht is bijvoorbeeld meer voor RMI-verslagen. De inspecteurs beklemtonen tijdens de debriefing na de controle, het belang van deze verslaggeving en van het sociaal onderzoek.

3. *Administratieve fouten:*

Het gaat hier over het aangeven van kosten op de verkeerde maand. De maand dat de zorgen verstrekt worden, bepaalt de datum waarop de kosten moeten ingediend worden. Er zijn nog een aantal OCMW's die de kosten soms inbrengen op de maand dat de facturen bij hen toekomen.

In 2019 is er echter een duidelijke stijging van het aantal opmerkingen betreffende administratieve fouten. Deze zijn nauwelijks te wijten aan een stijgend aantal OCMW's die kosten aangeven op foutieve formulieren voor de terugvordering (formulier D). De oorzaak betreft hier vooral een aantal OCMW's die facturen van ziekenhuiskosten ingediend hebben voor dossiers die via Mediprima hadden moeten verlopen. Het betreft hier vrijwel steeds kleine OCMW's en administratieve krachten die minder vertrouwd zijn met Mediprima.

4. *Fouten tegen de verzekeraar:*

In het geval van aansluitingen met terugwerkende kracht bij een ziekenfonds maken sommige OCMW's te weinig de reflex om de reeds gevraagde kosten aan de POD MI in mindering te brengen. Gezien het residuaire karakter van de OCMW-hulp moet eerst het ziekenfonds voor de gemaakte kosten aangesproken worden. Het komt soms nog voor dat er kosten worden teruggevraagd aan de POD MI voor personen die aangesloten kunnen worden bij het ziekenfonds. Dit dienen de OCMW's steeds te controleren door middel van de raadpleging van de KSZ-stromen; zij dienen namelijk periodiek na te gaan of iemand kan aangesloten worden bij het ziekenfonds. Tenslotte herinneren wij eraan dat de verzekeraar in hun land van oorsprong dient te worden nagegaan via de HZIV, hetgeen door sommige OCMW's niet altijd gebeurt. Vooral het opvragen van de verzekeraar in het (EU-)land waar betrokkene verbleef gedurende de maanden voorafgaand aan de aankomst in België wordt vergeten.

De inspectiedienst werkt aan een verfijning van de controlewijze betreffende verzekeraar waarbij het te verwachten is dat vanaf controles uitgevoerd in 2021 meer dossiers gaan naar boven komen waarbij de aansluiting bij het ziekenfonds niet gebeurde terwijl dit wel moest.

5. *Niet-vergoedbaar remgeld wordt teruggevorderd van de POD MI:*

Wanneer de gerechtigde en/of diens partner een inkomen heeft van minstens het equivalent leefloon van zijn categorie wordt het remgeld niet terugbetaald door de POD MI. Vele OCMW's houden hier rekening mee, maar gezien het complexe karakter van dit gegeven worden er hier ook regelmatig fouten gemaakt, zeker ook bij dossiers Mediprima (zie verder). Sommige OCMW's kozen er resoluut voor het remgeld nooit terug te vragen van de POD MI. Andere kozen er dan weer voor het remgeld wél steeds terug te vorderen van de POD MI, of toch zeker voor bepaalde soorten kosten (vaak de apothekerskosten) en laten het aan de inspectiedienst over om terug te vorderen wat niet betoelaagd mocht worden.

Bij steeds meer OCMW's wordt er gemerkt dat er rekening gehouden wordt met het remgeld bij niet-ziekenhuiskosten, wat haaks staat op de vaststelling dat dit bij dossiers Mediprima soms niet in orde blijkt te zijn. Dit heeft mogelijk te maken met het feit dat de persoon die de medische kaart aanmaakt niet op de hoogte is van het belang van het inkomen bij de aanmaak van de medische kaart (bv. doordat er niet intern gecommuniceerd werd dat iemand een inkomen heeft gelijk aan of hoger dan het leefloon).

6. *Er is voor de onderzochte dossiers geen ondertekende aanvraag tot steun aanwezig:*

De inspecteur heeft tijdens de controle steeds de aandacht van de OCMW's erop gevestigd dat er een steunaanvraag in het dossier aanwezig dient te zijn. Het gaat hier vanzelfsprekend niet om (uitzonderlijke) gevallen van personen die onbekwaam zijn om een steunaanvraag in te dienen (bijvoorbeeld personen in coma). In vergelijking met voorgaande jaren is hier sprake van een verdere daling van het aantal opmerkingen.

7. *Waar nodig werd de borgstelling/garantstelling niet onderzocht:*

Wanneer iemand afkomstig is van een visumplichtig land, geen asielzoeker is en nog geen 2 jaar in België verblijft, vallen de kosten ten laste van de eventuele borgsteller. Het is een belangrijk deel van het sociaal onderzoek dit, in voorkomend geval, na te vragen bij Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ). In veel gecontroleerde dossiers waar de borgstelling moest worden bevestigd gebeurde dit niet. In de controles van 2019 is op dit vlak een verbetering vastgesteld in vergelijking met de vorige jaren. De creatie van een gegevensstroom "aanwezigheid borgsteller" in de KSZ zou voor de OCMW's wel administratieve werklust wegnemen en het aantal OCMW's die fouten maken in dit deel van het sociaal onderzoek doen verminderen.

8. *Aanbeveling huisbezoeken:*

De resultaten van huisbezoeken worden niet standaard vernoemd in sociale verslagen, al zijn die vaak wel voorzien in de OCMW-procedure. Huisbezoeken zijn in het kader van de tenlasteneming van medische kosten niet verplicht, maar de grote meerderheid van de OCMW's voorzien hier wel in. Over het algemeen kan gesteld worden dat bij die OCMW's waar (regelmatige) huisbezoeken tot de standaardprocedure behoren, het niveau van de sociale dossiers hoger in te schatten valt dan bij die OCMW's die geen of zeer weinig huisbezoeken doen. Dit komt omdat op basis van huisbezoeken er informatie verzameld kan worden die verklaringen van de gerechtigde staven én de behoeftigheidssituatie makkelijker aantoonbaar is, zéker in het geval van illegale steunvragers. OCMW's die wat betreft hun sociale dossiers onvoldoende scores, zijn tevens OCMW's die huisbezoeken nog niet ingebouwd hebben in hun standaardprocedure. Het aantal geformuleerde opmerkingen zit na een lichte daling in 2018 terug op het niveau van 2017.

9. Opgvolging tewerkstellingssituatie:

Vanaf het moment dat de gerechtigde een arbeidsvergunning krijgt, dient het OCMW de tewerkstelling op te volgen. Het is immers zo dat vanaf het ogenblik dat iemand werkt de aansluitbaarheid bij het ziekenfonds moet onderzocht worden. De controles in 2019 hebben terug aangetoond dat de raadpleging van de KSZ-stroom tewerkstelling vaak niet tot uiting komt in de sociale verslaggeving. Bij de opstart van een dossier wordt er ook niet altijd nagegaan of de gerechtigde bijvoorbeeld kort daarvoor (wanneer een ander OCMW bevoegd was) gewerkt heeft en daardoor aansluitbaar is.

10. Beslissing/kennisgeving afwezig of onleesbaar (notulen):

Als het OCMW kosten indient bij de POD MI of een medische kaart aanmaakt, dan is hiervoor een raadsbeslissing nodig. Hierbij gaat de inspectie na of deze beslissing genomen werd, hiervan kennis gegeven werd aan de aanvrager en of de periodes waarvoor kosten worden ingediend gedekt zijn door een beslissing. Tenslotte wordt er nagegaan of de kennisgeving van de beslissing leesbaar is voor de aanvrager (bijvoorbeeld nakijken dat niet de notulen van de Raad verstuurd worden).

Sinds 2 jaar wordt er door de inspectiedienst een bijzondere aandacht besteed aan de beslissingen en kennisgevingen; deze dienen de gerechtigde de juiste informatie te verstrekken. Hierdoor zijn er voor dit item enkel gegevens beschikbaar vanaf 2016.

Bij de debriefing na het uitvoeren van een inspectie, dringen de inspecteurs aan op het belang van een goede leesbaarheid van deze beslissingen en kennisgevingen.

De sterke stijging van het aantal opmerkingen in 2018 op dit vlak hebben vooral te maken met de dossiers Mediprima. De stijging zet zich behoorlijk verder in de controles van 2019, op zo'n wijze dat deze opmerking nu bij de drie vaakst geformuleerde opmerkingen staat. Bij vele OCMW's wordt vergeten de toegekende medische kaarten te vermelden in de kennisgeving naar de betrokkene toe. Beslissingen zijn wel vaak aanwezig. De kennisgevingen van de beslissingen hebben echter vaak geen duurtijd, vaak geen vermelding Mediprima of het afleveren van een medische kaart. Voor LOI-dossiers doen OCMW's soms nog louter een toekenning "materiële steun", zonder een toekenning in het kader van de medische en farmaceutische kosten en Mediprima. Omdat er gemerkt werd dat OCMW's het moeilijk hebben om op een passende wijze kennis te geven van een toekenningsbeslissing in het kader van de tenlasteneming medische kosten en het afleveren van een medische kaart werd een standaardformulering ontwikkeld en gepubliceerd in het "Informatiedocument Medische Bewijsstukken" van 2019.

B. CONTROLE DOSSIERS BETOELAAGD VIA MEDIPRIMA:

Het betreft de controle van een steekproef van sociale dossiers waarvoor het OCMW in 2015 of 2016 of 2017 een medische kaart heeft afgeleverd. De sociale dossiers die gecontroleerd werden in 2019 waren vanaf controlejaar 2019 dossiers met kosten in Mediprima, of het OCMW zou minder dan 8 dossiers Mediprima moeten hebben.

Inhoudelijk is de controle van een dossier ingebracht via de Mediprima-toepassing dezelfde als de controle van een dossier waarvoor men een terugbetaling van medische kosten aanvraagt in de klassieke informaticatoepassing. Op basis van het uitgevoerde sociaal onderzoek en de bewijsstukken in het dossier onderzoekt de inspectiedienst of de gerechtigde voldoet aan de wettelijke voorwaarden om de medische kosten ten laste te nemen. Dossiers Mediprima zijn niet anders opgebouwd dan de andere dossiers medische kosten. In vele gevallen is dit logisch, omdat er voor veel gerechtigden nog kosten in de twee toepassingen worden aangevraagd.

De fout die het meest voorkomt betreft dat het OCMW op de medische kaart niet aangeeft of iemand een inkomen heeft. Het gevolg is dat remgelden daardoor betaald worden, terwijl deze niet ten laste kunnen genomen worden in geval van ambulante ziekenhuiskosten.

Vanaf het controlejaar 2019 is er een beter zicht op de terugvorderingen in het kader van Mediprima. Er werd €187.916,64 teruggevorderd bij 39 OCMW's.

Er zijn 7 redenen van terugvordering:

	JV 2019
Er wordt remgeld ambulante ziekenhuiskosten betaald via Mediprima terwijl betrokkene of diens partner een inkomen heeft van minstens de overeenkomstige categorie leefloon	33%
Betrokkene en/of diens leden van het gezin zijn aansluitbaar bij het ziekenfonds omwille van een verblijfskaart of omwille van tewerkstelling	28%
Onvoldoende sociaal onderzoek/onbewezen behoefte	23%
Ontbreken van een beslissing tot tenlasteneming	7%
Geen dossier Wv 02/04/1965	3%
Er is een buitenlandse verzekering	3%
Er is een borgsteller	3%

Het percentage vermeld in bovenstaande tabel betreft niet het percentage van teruggevorderd bedrag, maar het aantal keer dat deze reden werd aangehaald als motivatie om terug te vorderen.

De twee belangrijkste motivaties om terug te vorderen financieel gezien zijn de volgende:

- Betrokkene en/of diens leden van het gezin zijn aansluitbaar bij het ziekenfonds omwille van een verblijfskaart of omwille van tewerkstelling
- Onvoldoende sociaal onderzoek/onbewezen behoefte

Exacte cijfers zijn hiervan nog niet te achterhalen, maar zijn een logisch gevolg van het feit dat de bedragen die teruggevorderd worden omwille van deze twee redenen veel hoger liggen dan de terugvordering omwille van niet-vergoedbaar remgeld.

4.2. BOEKHOUDKUNDIG ONDERDEEL VAN DE WET VAN 02 /04/1965 BETREFFENDE HET TEN LASTE NEMEN VAN DE STEUN VERLEEND DOOR DE OCMW'S

Deze controle heeft betrekking op de toelagen die door de POD MI aan de OCMW's worden toegekend in het kader van de wet van 2/04/1965 en van het ministerieel besluit van 30/01/1995 tot regeling van de terugbetaling door de Staat van de kosten van de dienstverlening door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn toegekend aan een behoeftige die de Belgische nationaliteit niet bezit en die niet in het bevolkingsregister is ingeschreven.

Een totaalbedrag van 105.263.582,41 euro werd gecontroleerd, voornamelijk voor het begrotingsjaar 2017 (243 OCMW's) en de begrotingsjaren 2015 en 2016 (35 OCMW's); het begrotingsjaar 2018 werd ook al in 4 OCMW's gecontroleerd. Via de in 2019 uitgevoerde controles konden toelagen voor een bedrag van 781.669,06 euro worden teruggevorderd. De controles werden voornamelijk uitgevoerd op het boekjaar 2017. Voor 183 gecontroleerde OCMW's op de 282 waar een controle werd gedaan, werd er niets teruggevorderd (waarvan 19 OCMW's zonder toelagen/dossiers).

De terugvorderingen hebben o.a. betrekking op de volgende vaststellingen:

- Verschil met OCMW-uitgaven: geen uitgaven in de OCMW-boekhouding, maar aangifte en betoelaging bij de POD MI.
- OCMW-ontvangsten: ontvangsten werden niet of slechts gedeeltelijk doorgegeven aan de POD MI.

Vaststellingen naar aanleiding van de uitgevoerde controles

Deze controle geeft geen aanleiding meer tot specifieke moeilijkheden. In de meeste OCMW's neemt zij de vorm aan van een controle van alle uitgaven (per dossier) en ontvangsten. Bij OCMW's die nog een groot aantal dossiers behandelen, gebeurt de controle op basis van een steekproef waarbij het resultaat volgens de regels in de inspectiehandleiding geëxtrapoleerd wordt.

Door het gebruik van geactualiseerde lijsten verlopen de controles vlotter en is de kans op rekenfouten kleiner.

4.3. BOEKHOUDKUNDIG ONDERDEEL VAN DE WET VAN 26/05/2002 BETREFFENDE HET RECHT OP MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE

Deze controle heeft betrekking op de toelagen toegekend door de POD MI aan de OCMW's in het kader van de wet van 26/05/2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie.

Het gecontroleerde bedrag bedraagt 791.246.440,89 euro, hoofdzakelijk voor het begrotingsjaar 2017 (243 OCMW's) en voor de begrotingsjaren 2015 en 2016 (39 OCMW's); het begrotingsjaar 2018 werd ook al in één OCMW gecontroleerd. Tijdens deze inspecties werd een totaalbedrag van 4.671.260,50 euro te veel geïnde toelage door de OCMW's teruggevorderd voor de gecontroleerde jaren. Dit bedrag maakt 0,59% uit van de gecontroleerde toelage, wat een verhoging is in vergelijking met 2018 toen dit percentage voor alle OCMW's 0,65% bedroeg.

Zoals al enkele jaren het geval is, is deze vaststelling een afspiegeling van een zeer goede samenwerking van de OCMW's, die de aanbevelingen in de inspectieverslagen zo goed mogelijk opvolgen. Ook de regelmatigere controle van de KSZ-stromen en van de eventuele knipperlichten vermindert het risico op niet-verschuldigde bedragen door de gebruikers en de OCMW's zien meer toe op een correcte en snelle terugbetaling van de toelagen in verband met verkregen terugvorderingen.

Opmerkingen en aanbevelingen die het vaakst worden geformuleerd naar aanleiding van de controles

- *Foutief gebruik van de formulieren stopzetten van de toekenning (C) en terugvordering (D)*

Wanneer het OCMW ervoor kiest om zijn ontvangsten bekend te maken door middel van een C-formulier in plaats van een D-formulier, blijkt nog steeds dat sommige van hen de POD MI in kennis stellen van ontvangsten die een vastgesteld recht zijn gebleven, maar nog niet zijn geïnd. Bovendien betalen deze OCMW's hun dossierkosten of de specifieke toelage van 10% toegekend in het kader van het GPMI, aangezien zij geregulariseerd werden bij de invoering van een C-formulier, niet. De inspectiedienst beveelt deze OCMW's dus aan om de formulieren adequater te gebruiken.

- *controle van de ontvangsten op gerechtigden*

Wanneer de OCMW's hun ontvangsten op gerechtigden niet bekendmaken, bevelen de inspecteurs hen aan dit wel te doen om te voorkomen dat de toelage wordt teruggevorderd in een ander begrotingsjaar dan het jaar waarop de ontvangsten betrekking hebben, maar ook om een te groot aantal knipperlichten te voorkomen.

- *controle van de uitgaven*

Wanneer er verschillen worden vastgesteld in de vergelijking tussen de cijfers uitgaven/ontvangsten van het OCMW en de cijfers van de POD MI bevelen de inspecteurs aan om een maandelijkse vergelijking uit te voeren, door middel van een Exceltabel, op basis van de maandelijkse staten die naar hun E-box worden verstuurd.

- *Onduidelijkheid installatiepremie in het kader van de organieke wet van 08/07/1976 (art 57bis) en in het kader van de RMI-wet van 26/02/2002 (art 14§3)*

Het is nog steeds gebruikelijk dat centra de boeking en de toelageaanvraag voor deze premies door elkaar halen. In sommige gevallen boekt het OCMW alle premies op hetzelfde begrotingsartikel (van RMI), de inspectie moet dan de premies "sorteren" op het niveau van de uitgaven van het OCMW. In andere gevallen gebruikt het OCMW altijd één en hetzelfde aanvraagformulier voor de toelage betreffende de premie, terwijl een onderscheid moet worden gemaakt tussen de formulieren in functie van het soort premie dat wordt toegekend.

Deze opmerkingen komen jaarlijks terug. Er valt evenwel op te merken dat de controle van het boekhoudkundig onderdeel van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie slechts weinig opmerkingen oplevert over het totale aantal gecontroleerde OCMW's. De constante daling van de terugvordering ingevolge deze inspecties is bovendien het bewijs van een correcte opvolging van de aanvragen/terugbetalingen van de toelage bij de POD MI.

4.4. JURIDISCH EN PROCEDUREEL LUIK VAN DE WET VAN 26/05/2002 BETREFFENDE HET RECHT OP MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE

Deze controle heeft betrekking op de correcte toepassing door de OCMW's van de bepalingen van de wet van 26/05/2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Ze wordt uitgevoerd door het analyseren van een willekeurige selectie van dossiers.

De inspectie van deze RMI-dossiers heeft betrekking op verschillende aspecten:

- Naleving door de OCMW's van de procedure inzake het recht op maatschappelijke integratie;
- Onderzoek, in deze dossiers, van de voorwaarden voor het toekennen van het recht op maatschappelijke integratie;
- De correcte uitbetaling, voor deze geselecteerde dossiers, van het juiste bedrag van het leefloon dat aan de gerechtigden verschuldigd is;
- Het juiste percentage en bedrag van de federale toelagen voor deze geselecteerde dossiers.

In de loop van het jaar 2019 werden 5.286 dossiers gecontroleerd; dankzij deze controle kon een bedrag van € 924.788,40 worden teruggevorderd. Bij deze controles werden 6.587 fouten vastgesteld, waarbij eenzelfde dossier verschillende fouten kan bevatten. Al deze fouten hebben aanleiding gegeven tot opmerkingen/aanbevelingen/correcties.

Analyse

Onderstaande tabel heeft betrekking op de fouten/opmerkingen die tijdens de inspecties werden vastgesteld. Er werd een vergelijkend overzicht gemaakt van de laatste 5 jaar.

Vergelijkende tabel van 2015 tot 2019					
Soort fouten of opmerkingen (*)	Percentage 2015	Percentage 2016	Percentage 2017	Percentage 2018	Percentage 2019
Procedure en bijhouden van de dossiers	68,9%	69,9%	64,7%	44,60%	43,90%
Analyse van de verlangens, vaardigheden, kwalificaties en behoeften voorafgaand aan het opmaken van het GPMI				12,30%	10,80%
Geïndividualiseerde projecten voor maatschappelijke integratie	17,5%	16,9%	18,3%	26,20%	28,50%
Daklozen	2,3%	2,5%	2,1%	1,20%	1,10%
Fouten betreffende toelagen		5,4%	5,6%	5,50%	8,40%
Onderhoudsgeld	0,3%	0,1%	0,1%	0,50%	1,10%

Onjuiste toepassing van artikel 35 van het koninklijk besluit van 11/07/2002 (sociaalprofessionele vrijstelling)	0,5%	1,2%	0,8%	0,60%	0,20%
Andere (opmerkingen en/of aanbevelingen geformuleerd voor geïsoleerde gevallen)	9,4%	3,8%	11,6%	6,6	6,00%

(*): In een en hetzelfde dossier kunnen meerdere fouten/opmerkingen voorkomen.

Soorten en aantal fouten vastgesteld in 2019

	Aantal fouten	%
Procedure en bijhouden van de dossiers, met inbegrip van de onderzoeken onderhoudsplichtigen	2891	43,9%
Analyse van verlangens, vaardigheden, kwalificaties en behoeften	714	10,8%
GPMI	1876	28,5%
Daklozen	70	1,1%
Onderhoudsgeld	73	1,1%
Onjuiste toepassing van artikel 35 van het koninklijk besluit van 11/07/2002 (socio-professionele vrijstelling)	12	0,2%
Toelagen	553	8,4%
Varia	398	6,0%
TOTALEN	6587	100%

Grondige analyse van de procedure (43,9%):

Grondige analyse van de procedure :	Aantal fouten	%
Ontvangstbewijs	141	2,14%
Aanvraagformulier	287	4,36%
Huisbezoek	299	4,54%
Sociaal onderzoek	555	8,42%
Onderzoek onderhoudsplichtigen	175	2,65%
Bewijsstukken	83	1,26%
Kennisgevingen/Beslissingen	1091	16,56%
KSZ	260	3,95%

Zoals hierboven aangegeven, heeft **43,9%** van de vastgestelde fouten of opmerkingen betrekking op de procedure betreffende het recht op maatschappelijke integratie en het bijhouden van de sociale dossiers. Dit cijfer is sinds 2017 gestaag gedaald. Toch bleek uit de analyse dat het aantal fouten met betrekking tot het sociaal onderzoek (8,42%) en de kennisgevingen (16,56%) licht is toegenomen.

- **De opmerkingen over het sociaal onderzoek hebben altijd betrekking op de inhoud ervan, maar ook op het ontbreken van de sociale verslagen voorafgaand aan de beslissingen tot herziening van het RMI:**
  - De analyse van de sociale situatie van de aanvrager is vaak beknopt en bestaat meestal uit "kopiëren/plakken" van het ene jaar op het andere.

- De sociale verslagen voorafgaand aan beslissingen tot verlenging van het RMI zijn niet altijd gemotiveerd en ontbreken soms. Het resultaat van de contacten met de gerechtigden, de opvolging die met hen wordt uitgevoerd, moeten echter worden opgetekend in een sociaal verslag, zodat elke maatschappelijk assistent het onderzoek van de situatie kan hervatten en globale en duidelijke voorstellen kan voorleggen aan het BCSD en/of de RMW.

Overeenkomstig artikel 19 van de wet van 26/05/2002 moet elke beslissing van de Raad voor maatschappelijk welzijn (of van het BCSD) worden voorafgegaan door een sociaal verslag. In dit verslag moet de bijgewerkte situatie van de aanvrager worden voorgesteld en moeten eventuele bewijsstukken bij het dossier worden gevoegd. Eenzelfde behandeling van de gebruikers moet kunnen worden vastgesteld.

- **Wat de beslissingen/kennisgevingen betreft**, hebben de opmerkingen betrekking op zowel :
  - Beslissingen die buiten de termijn van 30 dagen worden genomen - Het centrum beschikt over een termijn van 30 dagen om op een aanvraag te reageren en een beslissing te nemen.
  - Beslissingen worden buiten de termijn van 8 dagen betekend - (*Artikel 21, § 4 van de wet*)
  - De inhoud (bv. onjuiste bewoordingen, berekeningswijze van de ontbrekende inkomsten, "kopiëren/plakken"-tikfout, juridische en feitelijke elementen ontbreken soms (*artikel 21 van de wet van 26/05/2002*)).
  - Uitstelbeslissingen worden soms genomen wanneer de maatschappelijk assistent niet over alle noodzakelijke elementen voor zijn sociaal onderzoek beschikt. Dergelijke beslissing is niet in overeenstemming met de RMI-wet van 26/05/2002.

Grondige analyse van de beslissingen/kennisgevingen	Aantal fouten	%
Kennisgeving buiten de termijn van 30 dagen	164	2,49%
Kennisgeving buiten de termijn van 8 dagen	102	1,55%
Opmerking over de inhoud	399	6,06%
Opmerking over de billijkheidsmotivatie	90	1,37%
Toekenningsbeslissing	139	2,11%
Intrekkingsbeslissing	60	0,91%
Weigeringsbeslissing	137	2,08%

- **Wat de huisbezoeken betreft**, hebben de opmerkingen vooral betrekking op het gebrek aan een verslag daarover. Talrijke maatschappelijk assistenten geven in het sociaal onderzoek namelijk niet aan of er een bezoek is geweest en, zo niet, leggen ze de redenen daarvoor niet uit.

➤ **Wat de raadpleging van KSZ-stromen betreft**

Grondige analyse KSZ	Aantal fouten	%
Geen raadpleging van de stromen	174	2,64%
Dubbele bewijsstukken	86	1,31%

De cijfers liggen beduidend lager dan in 2018. In 2018 bedroeg het foutenpercentage immers 7,9% en in 2019 daalt het tot 3,9%.

Andere belangrijke opmerkingen of kenmerkende fouten:

- **Analyse van de verlangens, bekwaamheden, kwalificaties en behoeften van de persoon voorafgaand aan het opmaken van de GPMI (in het kort "sociale balans") - (10,8%) :**

Grondige analyse van de sociale balans	Aantal fouten	%
Ontbrekende balans	458	6,95%
Onvolledige balans	256	3,89%

De inspectie heeft vastgesteld dat de aanwezigheid van de sociale balans in de dossiers toeneemt ten opzichte van 2018. Wanneer deze balans wordt opgesteld, hebben de opmerkingen die in 2019 zijn gemaakt vooral betrekking op de inhoud ervan. De behoefteanalyse wordt immers niet altijd uitgewerkt als een analyse van de troeven en behoeften van de persoon. Maatschappelijk werkers hebben de neiging de sociale balans te verwarren met de analyse van de voorwaarden voor de toekenning van het RMI. Er wordt vaak eraan herinnerd dat de "sociale balans" gebaseerd kan zijn op elementen uit het sociaal verslag voor de toekenning van het RMI, maar dat het geen "sociaal verslag bis" is.

- **Geïndividualiseerde projecten voor maatschappelijke integratie (28,5%):** het foutenpercentage neemt toe ten opzichte van 2018; de opmerkingen die na de inspecties werden gemaakt, hebben vooral betrekking op de kwaliteit van de inhoud, maar ook op het ontbreken van inhoud.

Grondige analyse van de GPMI's	Aantal fouten	%
Ontbreekt	115	1,7%
Contract noch ondertekend noch gedateerd door alle partijen	62	0,9%
Ondertekend buiten de termijn van 3 maanden na de beslissing tot toekenning van het RMI	44	0,7%
Uit te werken doelstellingen	766	11,6%
Evaluaties ontbreken in het dossier	305	4,6%
Sanctie voor de GPMI (wettelijke voorwaarden niet vervuld)	17	0,3%
Verlenging van de toelageaanvraag GPMI "2de jaar"		
Evaluaties ontbreken in het dossier	50	0,8%
Beslissing ter verantwoording van deze verlenging genomen buiten de termijn	37	0,6%
Niet-gemotiveerde beslissing	33	0,5%
Geen recht op de aanvraag voor verlenging van de toelage	21	0,3%

Grondige analyse van de GPMI's voor studenten	Aantal fouten	%
Ontbreekt	25	0,4%
Ondertekend buiten de termijn van 3 maanden na de beslissing tot toekenning van het RMI	5	0,08%
Uit te werken doelstellingen	184	2,8%
Toelageaanvraag vóór de datum van ondertekening van het GPMI	39	0,6%
Contract noch ondertekend noch gedateerd door alle partijen	15	0,2%
Sanctie voor de GPMI (wettelijke voorwaarden niet vervuld)	8	0,1%
Evaluaties ontbreken in het dossier	110	1,7%
Jobstudenten (niet-naleving van de richtlijnen)	40	0,6%

- **De inhoud** van en de doelstellingen in de GPMI zijn vaak niet erg gepersonaliseerd en geprioriteerd, en de concrete acties die door de partijen moeten worden uitgevoerd, zijn soms weinig uitgewerkt. Sommige maatschappelijk assistenten beschouwen het GPMI nog steeds als een administratieve last en niet als een ondersteunend instrument.

Voor studenten hebben de doelstellingen die in het GPMI zijn opgenomen vaak alleen betrekking op het aspect van de studies en dit ondanks de aanbevelingen tijdens de inspecties (voorbeelden: de mogelijke zoektocht naar een woning, hulp bij budgetbeheer).

- **De duur van het GPMI** is nog vaak beperkt tot 1 jaar. De inspectiedienst blijft voorstellen om in het GPMI alleen de datum van inwerkingtreding te vermelden en om in een potentiële ruimte/tijd de verschillende te bereiken doelstellingen te plannen, waarbij deze ruimte/tijd kan variëren naargelang van de doelstellingen.
  - **Wat de GPMI-toelage "2de jaar" betreft** wordt opgemerkt dat deze verlenging van de toelage niet wordt voorafgegaan door een evaluatie waarbij kan worden vastgesteld dat de gebruiker nog ver verwijderd is van werk en dat er intensievere of meer specifieke begeleiding nodig is.
- **Toelageaanvraag (8,4%):** het foutenpercentage neemt toe ten opzichte van 2018; het probleem heeft vooral te maken met een toelage die door het OCMW wordt aangevraagd, maar die niet verschuldigd is, omdat het leefloon niet aan de gerechtigde werd uitbetaald, of andersom.

Grondige analyse van de toelageproblemen	Aantal fouten	%
Gevraagde maar niet verschuldigde toelage	346	5,3%
Tekort te ontvangen bij het OCMW (heeft de verschuldigde toelage niet aangevraagd)	201	3,0%
Subrogatie	6	0,09%

- **Varia (6,00%) :**

Grondige analyse van de varia	Aantal fouten	%
Verkeerde interpretatie van de wetgeving	11	0,2%
Bestaand recht niet toegekend	18	0,3%
Jaarlijkse herziening en/of intrekkingsherziening niet en/of buiten de termijnen uitgevoerd	131	2,0%

Maandelijkse herziening (variabele inkomsten)	24	0,4%
Onwettige opschorting van de uitbetaling en/of verkeerde interpretatie	16	0,2%
Toevoeging van een extra voorwaarde aan de 6 toekenningsvoorwaarden	66	1,0%
Gebrek aan opvolging van de dossiers	23	0,3%
Invoer- en/of rekenfout	32	0,4%
Andere	77	1,2%

- **Niet uitgevoerde jaarlijkse herziening en/of intrekkingsherziening of met ontbrekende elementen**
Tijdens de inspecties wordt regelmatig eraan herinnerd dat elke wijziging van het toegekend recht, in welke vorm dan ook, aanleiding moet geven tot een nieuwe, gemotiveerde en betekende beslissing, die per aangetekende brief of met ontvangstbewijs moet worden verzonden. Deze verplichting geldt ook voor de verlenging van het recht op maatschappelijke integratie door middel van een tewerkstelling in het kader van artikel 60, § 7 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW's, evenals voor de intrekking van het recht op het einde van het contract. Bovendien moeten alle beslissingen worden gemotiveerd door juridische en feitelijke elementen. Deze elementen ontbreken soms in de kennisgevingen.
- **Beslissing tot opschorting van het RMI:** de inspecteurs hebben vastgesteld dat in sommige OCMW's beslissingen tot opschorting van het recht op maatschappelijke integratie werden genomen buiten de voorwaarden om dergelijk beslissing te nemen. De opschortingsbeslissingen hebben immers enkel betrekking op de uitbetaling van het leefloon en worden bepaald bij artikelen 23, § 5 (verblijf in het buitenland), 30, § 2 van de wet (sanctie GPMI) en artikel 39 van het KB van 11/07/2002 (plaatsing bij gerechtelijke beslissing). Behalve in deze situaties kan geen enkele beslissing tot opschorting van de uitbetaling worden genomen.
- **Toevoeging van een extra voorwaarde aan de 6 toekenningsvoorwaarden:** steeds meer OCMW's eisen van de gerechtigde een reeks documenten uit een lijst of die mondeling worden opgevraagd. Deze geëiste elementen houden niet altijd rechtstreeks verband met de voorwaarden voor de toekenning van het RMI (bv. kosten van het dagelijks leven, volledige rekeninguittreksels, motivatiebrief, bewijs van woonst, inkomsten van broers en zussen, ...) **Door een reeks documenten te eisen, voegen de OCMW's voorwaarden aan de wet toe, wat niet wettelijk is.**

Net als in 2018 hebben de meeste opmerkingen te maken met een gebrek aan administratieve opvolging in de dossiers en een onvoldoende kennis van de wet.

- **Om deze moeilijkheden te overwinnen, hebben de inspecteurs de OCMW's aangeraden om:**
- Kennis te nemen van de handleidingen en omzendbrieven beschikbaar op de website van de POD MI;
  - Een sociaal coördinator (verantwoordelijke/diensthoofd) aan te wijzen om te zorgen voor eenvormigheid in de samenstelling en het beheer van de dossiers en eenvormigheid van de sociale verslagen betreffende de steunaanvragen;
  - De provinciale bijeenkomsten die door de POD MI twee keer per jaar worden georganiseerd, bij te wonen om meer inzicht te krijgen in de verschillende thema's die worden voorgesteld (bv. GPMI, sociaal onderzoek, onthaal in de OCMW's);
  - Van de debriefing door de inspecteur aan het einde van elke inspectie gebruik maken om alle vragen te stellen waarmee het OCMW het nog steeds moeilijk heeft;
  - De instructies die tijdens de procesanalyses worden gegeven in de praktijk toe te passen;
  - Regelmatig teamvergaderingen organiseren om ervaringen van iedereen uit te wisselen over aangetroffen situaties en om nieuwigheden samen te bespreken (bv. de hervorming van het GPMI, ...);
  - Vergaderingen met andere OCMW's organiseren om goede praktijken uit te wisselen.

Ter afronding van deze analyse moet erop gewezen worden dat de correcties die van de OCMW's worden gevraagd of die ambtshalve door de POD MI worden aangebracht betreffende de niet-naleving van de noodzakelijke voorwaarden voor het bekomen van hogere en andere toelagen, een aanzienlijke financiële impact hebben in termen van door de Staat teruggevorderde toelagen.

4.5. CONTROLE OP DE TOELAGEN VOOR DE GEÏNDIVIDUALISEERDE PROJECTEN VOOR MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE (GPMI'S)

Deze controle heeft tot doel na te gaan of de bijzondere toelage (10%) die de OCMW's ontvangen in het kader van de begeleiding en activering van de gerechtigden op een leefloon via een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie (GPMI) in overeenstemming met de wet wordt gebruikt, na de wijzigingen die zijn aangebracht bij :

- de wet van 21 juli 2016 houdende wijziging van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;
- het koninklijk besluit van 3 oktober 2016 tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie.

Ingevolge de hervorming van de wetgeving betreffende de geïndividualiseerde projecten voor maatschappelijke integratie in november 2016 is erin 2018 een nieuwe inspectie door de inspectiedienst van start gegaan. Terwijl vóór 2018 deze toelage al onderworpen was aan een controle via de controle van de sociale dossiers inzake het recht op maatschappelijke integratie, werd vanaf 2018 ook een controle uitgevoerd op basis van de toelage die door de OCMW's in het uniek verslag wordt verantwoord en die toegespitst is op drie hoofdlijnen:

- boekhoudkundige controle: vergelijking van de gegevens in de rekeningen van het OCMW met de gegevens aangegeven in het uniek verslag dat aan de POD MI wordt bezorgd;
- controle op eventuele aangegeven personeelskosten;
- controle op de tegemoetkomingen betreffende de eventueel aangegeven begeleidende maatregelen in de vorm van:
  - financiële tegemoetkomingen toegekend aan de gerechtigden;
  - financiële tegemoetkomingen toegekend aan derden (externe partijen);
  - andere uitgaven.

In 2017 werd voor alle OCMW's een totale toelage van € 50.026.457,44 toegekend. Het gecontroleerd bedrag in 2019 is gelijk aan € 19.250.559,33, namelijk **38,48% van** de totale toelage. Bij deze inspecties werd een totaalbedrag van € 336.863,41 aan toelagen teruggevorderd, die door de OCMW's te veel werden ontvangen voor het gecontroleerde jaar. Dit bedrag vertegenwoordigt **1,7 %** van de gecontroleerde toelage. Het grootste deel van de inspectie had betrekking op het jaar 2017.

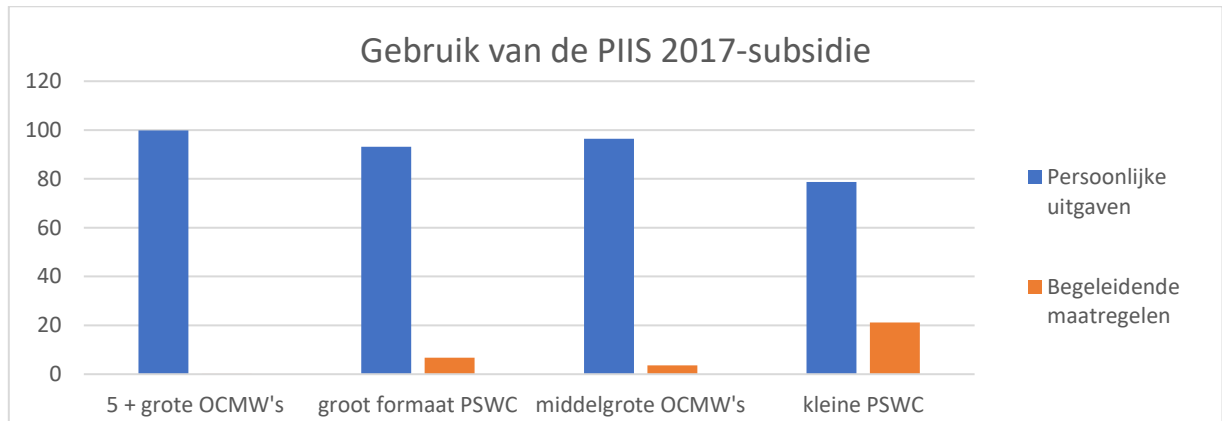
Wat betreft de teruggevorderde bedragen per soort kosten :

- een bedrag van € 324.365,78, of 96,29% van het totaal teruggevorderd bedrag, heeft betrekking op personeelskosten;
- een bedrag van € 12.497,63, of 3,71% van het totaal teruggevorderd bedrag, heeft betrekking op begeleidende maatregelen:
  - € 10.745,94 (3,19%) financiële steun die aan de gerechtigden van een GPMI werd toegekend;
  - € 1.751,69 (0,52%) financiële tegemoetkomingen die aan een derde werden toegekend;
  - 0 € "andere" kosten.

A. Commentaar en kwalitatieve analyse van de controleresultaten

Gebruik van de toelage 2017:

In 2017 hebben de OCMW's gemiddeld 92,9% van deze toelage besteed aan personeelskosten en de overige 7,1% aan begeleidende maatregelen. Deze verdeling varieert in functie van de grootte van de OCMW's:

Dit kan gemakkelijk worden verklaard door het feit dat de toelage die de kleinere OCMW's hebben ontvangen, hen niet in staat heeft gesteld extra personeel in dienst te nemen. Een aantal van deze kleinere OCMW's heeft ervoor gekozen de arbeidstijd van een deel van het bestaande personeel te verhogen, andere hebben deze toelage voornamelijk gebruikt voor begeleidende maatregelen en nog andere hebben ten slotte beslist een deel van de aan hun centrum toegekende toelage uit te stellen.

Wat de begeleidende maatregelen betreft, hebben de OCMW's gemiddeld 59,4% van deze maatregelen besteed aan financiële steun aan de gerechtigden, 26,8% aan derden en 13,9% aan andere steun.

Redenen voor de terugvorderingen :

Wat de terugvorderingen inzake personeelskosten betreft, werden in 2019 verschillende redenen vastgesteld:

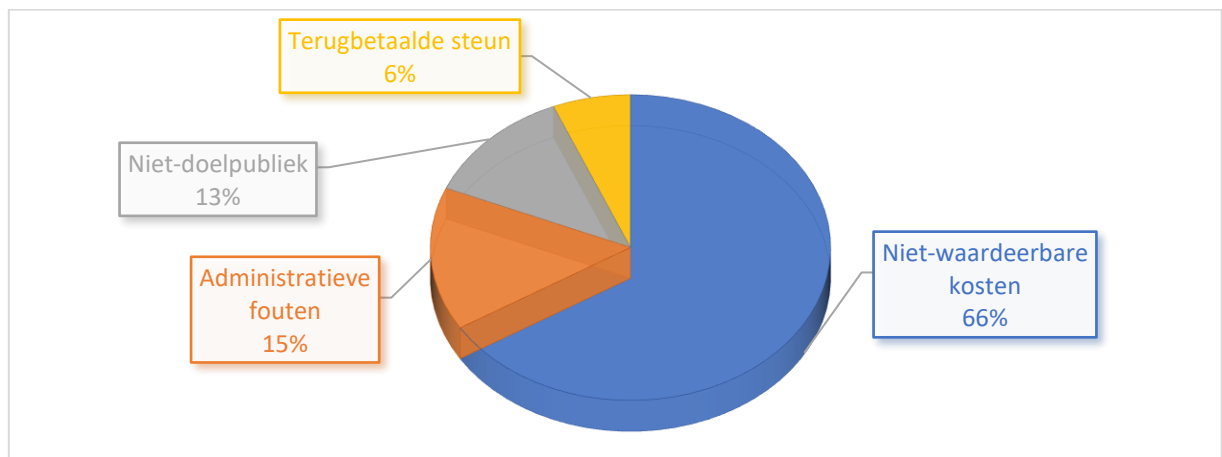
- Aanrekening van administratief of directiepersoneel in plaats van sociaal personeel dat de GPMI-gerechtigden begeleidt;
- Niet-afrek van de andere toelagen voor dit personeel (TBW, Maribel, ...) van de aangerekende kosten. De goedgekeurde loonkosten kunnen echter niet hoger zijn dan de werkelijke kosten van het OCMW na aftrek van de andere toelagen;
- Aanrekening van meer dan 100% van de kosten van de personeelsleden via de verschillende federale toelagen voor personeelszaken (leefloon, toelage participatie en sociale activering, Sociaal Fonds voor gas en elektriciteit, GPMI).

Wat de terugvorderingen in verband met de begeleidende maatregelen betreft, kunnen in 2019 vier soorten redenen worden vastgesteld:

- Uitgaven die niet kunnen aangerekend worden voor de toelage: medische kosten, farmaceutische kosten, energiekosten, huur, enz., namelijk uitgaven die door het OCMW ten laste moeten worden genomen volgens hun opdracht in het kader van de sociale steun die moet worden verleend om de gebruiker in staat te stellen een menswaardig leven te leiden. Het gaat niet om kosten in verband met een specifieke begeleiding die deel uitmaakt van de doelstellingen en verplichtingen van het GPMI.
- Administratieve fouten: ontbreken van bewijsstukken, aanrekening van de toelage van 2017 op 2016, invoerfout voor het aangerekend bedrag.
- Niet-doelpubliek: wanneer de persoon voor wie de individuele steun via de toelage ten laste werd genomen, geen GPMI-gerechtigde is.
- Terugbetaling door de gerechtigde van de toegekende steun: wanneer wordt beslist dat de toegekende steun moet worden terugbetaald en de teruggevorderde steun door het centrum daadwerkelijk wordt ontvangen, is het niet verantwoord de uitgave op de toelage aan te rekenen.

Het aandeel van de terugvorderingen om deze 4 redenen ziet er als volgt uit:

Opmerkingen en aanbevelingen geformuleerd in de OCMW's waarvoor de toelage niet werd teruggevorderd:

Bepaalde OCMW's, waarvan de controle niet heeft geleid tot enige terugvordering, hebben echter aanleiding gegeven tot opmerkingen of aanbevelingen over het correct gebruik van de toelage. Twee mogelijke redenen kunnen de financiële niet-terugvordering verklaren:

- Ondanks de vastgestelde fouten heeft het OCMW wel een bedrag gelijk aan of hoger dan de toegekende toelage verantwoord. Voorbeeld: fout wat betreft de begeleidende maatregelen, maar verantwoording van de ganse toelage via de personeelskosten.

- De gemaakte opmerkingen gaan over een beter gebruik van de toelage, maar de vastgestelde fout verantwoordt geen financiële terugvordering.

Naast de opmerkingen die reeds in de vorige titel zijn gemaakt en die in bepaalde gevallen ook werden gemaakt in de OCMW's waar er geen financiële terugvordering is geweest, hebben met name de volgende elementen aanleiding gegeven tot opmerkingen of aanbevelingen:

- Dubbele betoelaging: er mogen nooit twee toelagen voor hetzelfde bedrag worden toegekend, tenzij slechts een deel ervan door één toelage wordt gedekt, in dat geval kan het saldo eventueel door een andere toelage worden gedekt indien aan de andere voorwaarden is voldaan. In 2019 werd vastgesteld dat sommige workshops volledig werden aangegeven zowel in het kader van de toelage participatie en sociale activering als in de GPMI-toelage.
- Verdeelsleutel in geval van aan een derde toegekende financiële tegemoetkoming: indien het OCMW financieel tegemoetkomt in de begeleiding van de gerechtigden op het gebied van inschakeling door een partner, kan enkel de financiering van de begeleiding van de gerechtigden van een met het OCMW ondertekende GPMI voor deze toelage worden aangerekend. Een verdeelsleutel moet worden toegepast op de kosten die voor de betrokken activiteiten worden gemaakt en tijdens de inspectie worden voorgelegd, wat bij sommige in 2019 gecontroleerde OCMW's niet het geval is geweest.
- Aangifte in het uniek verslag van de uitgestelde toelage: enkel de daadwerkelijk vastgelegde bedragen moeten in het uniek verslag worden aangegeven. Indien de toelage niet werd opgebruikt, wordt een overdracht van het saldo naar een reservefonds toegestaan, maar dit saldo mag enkel in het uniek verslag als een werkelijke uitgave worden aangegeven wanneer het zal worden gebruikt om de personeelskosten of begeleidende maatregelen te dekken.
- Onjuiste budgettaire aanrekeningen: wanneer het OCMW de instructies van het gewest op dit punt niet volgt voor de identificatie in zijn budget van uitgaven in verband met de uitvoering van de GPMI's.

4.6. PARTICIPATIE EN SOCIALE ACTIVERING – STRIJD TEGEN KINDERARMOEDE

In 2017 heeft een belangrijke hervorming plaatsgevonden in verband met de toelage voor participatie en sociale activering. Voortaan is de toelage opgesplitst in drie onderdelen:

- 1° algemene activiteiten;
- 2° collectieve modules (nieuw onderdeel);
- 3° de strijd tegen kinderarmoede.

De activiteiten die in het kader van de collectieve modules worden georganiseerd, hebben tot doel aanvullende ondersteuning te bieden bij de opvolging van dossiers betreffende RMI-gerechtigden (met GPMI) en/of personen in nood. De filosofie achter deze modules bestaat erin om tijdens de opvolging de impact van deze activering op de individuele ontwikkeling van de betrokkene + de klantgerichtheid te kunnen evalueren. De collectieve modules moeten worden onderscheiden van de sociaalprofessionele sector, waarvoor de gewesten bevoegd zijn. Het aandeel van de totale toelage die het OCMW voor de collectieve modules ontvangt, kan variëren van 25% tot maximaal 50% van deze toelage; de personeels- en werkingskosten, die door de OCMW's in het uniek verslag worden aangegeven, kunnen voor dit onderdeel tot 100% bedragen.

Budget :

Het koninklijk besluit van 10 januari 2017 stelt een totaal budget vast voor de drie bedoelde onderdelen voor een bedrag van € 15.906.995. Na de hervorming van 24/09/2017, waarbij de verschillende toelagekanalen voor sociale activering in één enkele maatregel werden samengevoegd, met inbegrip van de vroegere maatregelen inzake sociale activering, de verhoogde Staatstoelage voor grote steden en de werking van clusters, hebben bepaalde OCMW's die te veel van hun toelage verloren ten opzichte van de vorige jaren daarnaast een extra bedrag ontvangen om de continuïteit van de initiatieven die vóór 2017 werden opgestart te verzekeren; het bedrag van de extra toelage die daartoe werd toegekend was € 2.958.500 in 2017, wat de totale toelage op € 18.865.453 euro heeft gebracht.

De controles van 2019 hadden betrekking op het hervormingsjaar 2017.

Bij deze inspecties is een totaalbedrag van € 104.997,15 aan toelagen die door de OCMW's te veel werden ontvangen, teruggevorderd. Dit bedrag vertegenwoordigt 0,55 % van de toegekende toelage.

Kwalitatieve analyse:

De opmerkingen van de inspectiedienst zijn min of meer dezelfde gebleven tijdens de controles van 2019 voor de twee onderdelen strijd tegen kinderarmoede en toelage voor algemene activiteiten. Daarentegen hebben OCMW's vele vragen gesteld over het onderdeel collectieve modules.

Zo viel de interpretatie van "collectieve modules" moeilijk te begrijpen door de centra. De inspectiedienst heeft in dit verband voortdurend herinneringen gedaan, namelijk :

"Collectieve modules worden in deze context gedefinieerd als een samenhangend geheel van activiteiten die in groepsverband worden uitgevoerd met het oog op het bereiken van een welbepaald doel. Het aspect van de groepsdynamiek is hierbij zeer belangrijk. In die zin vormen collectieve modules die goed begeleid en gestuurd worden en naar een welbepaald doel toewerken, een bijzonder zinvolle aanvulling op individuele begeleiding.

Bij het organiseren van collectieve modules wordt een **trajectmatige** aanpak beoogd waarmee er wordt gestreefd naar een welbepaald doel/resultaat binnen een welbepaalde periode en waarvoor men een welbepaald doelpubliek wil aanspreken.

Indien het gaat om éénmalige cursussen, zonder dat er sprake is van een **trajectmatige aanpak** (bijv. busreis voor een groep gebruikers van OCMW's), komen ze niet in aanmerking voor de collectieve module." (zie omzendbrief 29/05/2017). »

Een andere moeilijkheid had te maken met de manier waarop de collectieve modules in het uniek verslag 2017 moeten worden aangegeven, met name rekening houdend met de beperkingen op het gebruik van de toelage tussen de drie onderdelen die in het koninklijk besluit van 10 januari 2017 zijn vastgesteld.

De soorten opmerkingen die tijdens de controles werden gemaakt:

- **Gedeeltelijk of onjuist gebruik van de PSA-toelage:**

In verschillende OCMW's werd vastgesteld dat de toelage niet wordt opgebruikt, wat schadelijk is voor kansarme gezinnen, voor wie deze toelage de mogelijkheid biedt om deel te nemen aan sportieve, sociale, culturele of pedagogische activiteiten. Er wordt de OCMW's aanbevolen kennis nemen van de verschillende informatie-instrumenten over deze toelage.

- **Invoeren uniek verslag 2017:**

Er werden verschillende invoerfouten vastgesteld, zoals de onderbenutting van de toelage, wat leidt tot een terugvordering of de niet-afrek van gewestelijke toelagen voor de personeelskosten.

- **Aanrekening van de toelagen:**

Er werd vastgesteld dat de toelagen niet werden aangerekend op de begrotingsartikelen zoals bepaald door de toezichthoudende overheden. Het juiste gebruik van de gedefinieerde begrotingsartikelen heeft een driedig doel:

1. de dagelijkse opvolging van de dossiers voor de OCMW-personeelsleden vergemakkelijken;
2. een jaarlijks overzicht hebben van het op dit gebied gebruikt budget;
3. het gebruik van deze toelage sneller nagaan tijdens de controles van de inspectiedienst.

- **Activiteiten voor inschakeling in het arbeidsproces:**

Activiteiten voor inschakeling in het arbeidsproces mogen niet ten laste worden genomen, omdat voor de inschakeling in het arbeidsproces de gewesten en niet langer de federale overheid bevoegd zijn.

Geactualiseerde tabel van de activiteiten en maatregelen die in het kader van deze toelage zijn aanvaard en/of geweigerd:

Een geactualiseerde tabel van aanvaarde en/of geweigerde activiteiten wordt jaarlijks bijgewerkt op de website www.mi-is.be. Hetzelfde geldt voor de goede praktijken.

Conclusie

De hervorming van 2017 heeft aanleiding gegeven tot vele vragen op het niveau van de OCMW's. Door vertrouwd te raken met de nieuwe toelatingsregels zal de toelage de komende jaren beter kunnen worden gebruikt. Aan het einde van dit eerste controlejaar van de hervormde toelage beveelt de inspectie een administratieve vereenvoudiging aan voor de grenzen van het gebruik van de 3 onderdelen.

4.7. HET GAS- EN ELEKTRICITEITSFONDS

De wettelijke basis voor dit fonds is de wet van 4 september 2002. Het koninklijk besluit van 14 februari 2005 zorgt voor de uitvoering van de wet van 2002. De toelagen worden jaarlijks bij koninklijk besluit over de OCMW's verdeeld.

In 2019 is voor alle OCMW's een totale toelage van € 52.993.041,72 toegekend. Dit bedrag is onderverdeeld in twee rubrieken:

1) De betoelaging van de personeelsleden van het OCMW die verbonden zijn aan de bemiddelingsdiensten of die specifiek aan dit fonds zijn toegewezen.

Hiervoor werden in 2019 € 45.016.444,11 aan toelagen gestort.

(2) De toekenning van financiële sociale steun voor de vereffening van de schulden en maatregelen in het kader van een preventief sociaal beleid op het gebied van energie.

Hiervoor werden in 2019 € 7.976.597,61 betaald.

Het gecontroleerd boekjaar 2019 is het boekjaar dat betrekking heeft op het jaar 2017. Bij deze inspecties werd in totaal € 186.820,33 aan te veel betaalde toelagen teruggevorderd en werd in totaal € 50.086,41 aan 1 OCMW terugbetaald voor een uitzonderlijke situatie. Dit betekent dat in 17% van de geïnspecteerde OCMW's regularisaties werden uitgevoerd.

De terugvorderingen hadden betrekking op twee soorten kosten:

- Art 4, personeelskosten
- Art 6, kosten voor maatschappelijke dienstverlening

A. Analyse:

Personeelskosten :

Tijdens de controles moet het OCMW bewijzen dat het gebruik van de toelage die in het uniek verslag is aangegeven en die bestemd is voor de personeelsleden die verbonden zijn aan de bemiddelingsdiensten of die specifiek aan dit fonds zijn toegewezen, wel degelijk goed is aangewend in deze diensten. De tijd die zij besteden aan maatschappelijke dienstverlening of preventie wordt als forfaitair beschouwd.

Wat de personeelskosten betreft, is de controle niet gericht op het onderzoek van de tijdsbesteding van het personeel, maar op de boekhouding, met als belangrijkste regel dat de brutopersoneelskosten ten minste moeten overeenstemmen met de ontvangen toelagen.

Voor sommige aangegeven werknemers bereikt het totaal bedrag van het loon niet het bedrag van de toegekende toelage, wat het bij de controles vastgesteld te veel ontvangen bedrag verklaart. Dit te veel ontvangen bedrag daalt ten opzichte van het jaar 2018.

Maatschappelijke dienstverlening en preventie:

Een terugvordering werd uitgevoerd wanneer niet aan de voorwaarden werd voldaan.

Om een dossier in het kader van dit fonds te kunnen betoelagen, moet aan twee voorwaarden worden voldaan. De gerechtigde moet schulden hebben en moet zijn gas- en elektriciteitsrekeningen niet kunnen betalen. De praktijk om elke gerechtigde een toeslag toe te kennen in de vorm van een door het Gas- en Elektriciteitsfonds te betalen forfaitaire energiepremie wordt niet aanvaard.

Het OCMW moet ook bewijzen dat de facturen ten laste worden genomen. Het moet dus niet alleen een regularisatiefactuur zijn die de betrokkene niet kan betalen; het kan ook een gewone maandelijkse factuur zijn die de betrokkene niet meer kan betalen. Een kopie van de betreffende factuur moet bij het dossier worden gevoegd.

In de meeste gevallen is het geen probleem om aan beide voorwaarden te voldoen. Meestal wijzen gas- en elektriciteitsrekeningen op een algemeen betalingsprobleem. Indien een voorschotfactuur bijvoorbeeld nog verschuldigd is en, gelet op de overmatige schuldenlast van de steunaanvrager, duidelijk blijkt dat hij de rekening niet meer kan betalen, kan een tegemoetkoming van het Fonds worden aanvaard. Hetzelfde geldt voor het laden van een budgetmeter in het kader van dit Fonds. Ook huurachterstand wordt aanvaard, evenals forfaitaire gas- en elektriciteitskosten die eventueel in de huurprijs zijn inbegrepen. In deze gevallen is een concrete beoordeling nodig, maar in ieder geval moet er altijd sprake zijn van problemen met de betaling van gas- en elektriciteitsrekeningen.

Wanneer er aan het einde van het jaar nog een saldo overblijft en dit gerechtvaardigd is als "diverse steun", kan dit saldo niet worden aanvaard, aangezien de loutere vermelding van "diverse steun" het niet mogelijk maakt om na te gaan of aan de voorwaarden voor de toekenning ervan is voldaan.

De inspectiedienst vestigt er ook de aandacht op dat, indien de toegekende steun wordt teruggevorderd, de eventuele ontvangsten uit deze terug te vorderen steun moeten worden vermeld in de jaarlijkse aangifte bij de POD MI via het uniek jaarverslag. Het is echter niet raadzaam dat de inspectiedienst de terug te vorderen steun in dit artikel inschrijft, en dit om de volledige toelage te gebruiken.

De kosten die in het Fonds worden opgenomen, moeten door het OCMW worden gedragen. Indien deze uitgaven worden gefinancierd uit de maandelijkse middelen van de gerechtigde die door de sociale dienst worden beheerd, moeten ze niet in het Fonds worden opgenomen.

Op dit niveau bleek uit de inspecties ook een betere opvolging door de OCMW's, die rekening hebben gehouden met de opmerkingen en aanbevelingen die tijdens eerdere inspecties in dit verband zijn gedaan.

4.8. HET SOCIAAL STOOKOLIEFONDS

De controle van het Sociaal Stookoliefonds werd uitgevoerd in het kader van de programmawet van 27/12/2004 en van verschillende bepalingen van de wet van 20/07/2005. De middelen van dit fonds worden door de sector ter beschikking gesteld van de OCMW's.

De inspectiedienst voert een dubbele controle uit, namelijk:

- de controle van het recht en van de procedure betreffende een steekproef van dossiers. Deze controle wordt uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen waarin voorzien is in de inspectiegids;
- de boekhoudkundige controle: die bestaat uit een vergelijkende analyse tussen alle ontvangsten en uitgaven vermeld in de boekhouding van het OCMW en deze die werden aangegeven bij de POD MI. (op basis van het grootboek van de uitgaven en van het begrotingsartikel bepaald door de gewesten).

De in 2019 uitgevoerde controles hebben betrekking op de periode 2017. In 2017 bedroeg het totaal van de aan de OCMW's toegekende toelagen € 16.351.896,85. In totaal werd € 7.679,57 ingehouden, wat 0,05 % van het totaal van de toelagen voor het jaar 2017 vertegenwoordigt.

Algemene opmerkingen

Na verschillende jaren van controle werd vastgesteld dat het merendeel van de OCMW's de procedure voor de toekenning van deze premie goed respecteren.

De terugvorderingen zijn onder meer te wijten aan:

- een financieel verschil tussen de cijfers uit de boekhouding van het OCMW en de betaalstaten van de POD MI
- geen bewijsstukken i.v.m. statuut (o.a. verhoogde tegemoetkoming voor alle gezinsleden of inkomsten) m.a.w. betrokkene voldoet niet aan de doelgroep
- aanvraag gebeurde 60 dagen na de levering
- termijn beslissing 30 dagen ruim overschreden

4.9. HET FEAD

In België lijdt een niet te verwaarlozen aantal personen honger en doet een beroep op voedselhulp om zich dagelijks te kunnen voeden. Dankzij het Fonds voor Europese steun aan de meest behoeftigen (FEAD) ontvangt België via de Europese Unie middelen om voedselhulp en/of materiële steun aan te bieden aan deze personen. De POD Maatschappelijke Integratie beheert ongeveer 88 miljoen euro voor de programmatieperiode 2014-2020. Met de steun van dit Fonds levert de POD Maatschappelijke Integratie jaarlijks aan 358 OCMW's en 419 verenigingen - in samenwerking met de 9 voedselbanken van het land - producten die gratis verdeeld worden aan de meest behoeftigen in gans België. Deze materiële steun moet vergezeld zijn van maatregelen tot maatschappelijke integratie, meer bepaald diensten voor advies en bijstand die tot doel hebben om de persoon uit de armoede te helpen.

Een specifieke cel binnen de administratie beheert dit fonds en is verantwoordelijk voor de controle van het gebruik door de verschillende partners. De controles hebben tot doel toe te zien op de operaties voor het binnenkomen en buitengaan van de voedingsmiddelen en de verdeling ervan tussen de opeenvolgende betrokkenen. Zij omvatten eveneens een vergelijking tussen de boekhoudkundige stocks en de fysieke stocks van de voedingsmiddelen.

Als steun voor deze cel heeft de inspectiedienst, in het jaar 2019, 23 controles uitgevoerd in verband met de verdelingen bij de OCMW's.

Vaststellingen bij de controles : bij de uitgevoerde controles ter plaatse in de OCMW's kon worden vastgesteld dat in de meeste OCMW's de administratie, voorraadboekhouding, verdeling en stock goed werden beheerd. Hier en daar werden kleine verschillen vastgesteld tussen de voorraadboekhouding en de getelde stock, meestal te wijten aan administratieve foutjes. De verdeellokalen en stocklokalen zijn mits uitzonderingen geschikt voor verdeling. Bij sommige OCMW's ontbrak een FAVV-registratienummer. We hebben ook opgemerkt dat bij vernietiging, verlies of diefstal van producten werd de POD-cel FEAD niet altijd op de hoogte gebracht. Het Europese logo en/of FAVV-registratienummer was in de meeste OCMW's wel zichtbaar aangebracht in het verdeellokaal.

5. DE KNIPPERLICHTEN

Bij de POD MI is een applicatie operationeel om alle aanvragen voor toelagen betreffende het leefloon en de maatschappelijke dienstverlening te kruisen met gegevens uit een reeks stromen van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid (KSZ). Bepaalde gegevens van de OCMW-stromen zijn niet compatibel met de aanvraag voor een toelage voor het leefloon of maatschappelijke dienstverlening, die door het OCMW wordt ingediend. Indien een dergelijke tegenstrijdigheid wordt vastgesteld, ontvangt het OCMW een knipperlicht. De opvolging van de knipperlichten wordt verzekerd door de inspectiedienst.

In 2019 wordt binnen de zes maanden na verzending 48,73 % van de knipperlichten correct opgelost door de OCMW's via het overmaken van de correctieformulieren, zonder tussenkomst van de POD MI. Deze knipperlichten zijn automatisch verdwenen en zullen bijgevolg niet in de controlecyclus opgenomen worden van 2021. De opgeloste knipperlichten zonder tussenkomst van de inspectie vertegenwoordigen een totale toelage van 3.078.269,75 euro.

De openstaande knipperlichten tot en met 2017 werden in de controlecyclus 2019 opgenomen. Het jaar 2017 heeft betrekking op het jaar waarin het knipperlicht werd gegenereerd. Voor de OCMW's waarvoor er een boekhoudkundige controle plaats vond, werden de openstaande knipperlichten voor deze periode gecontroleerd en afgesloten.

In 2019 werden in 304 OCMW's de openstaande knipperlichten gecontroleerd en afgesloten.

De knipperlichten waarbij er tijdens de controle vastgesteld werd dat er in de dossiers voldoende bewijsstukken aanwezig waren om deze te annuleren, werden door de inspecteur opgeheven.

De dossiers waarbij er een beslissing tot terugvordering genomen werd naar aanleiding van het knipperlicht en waarbij de terugvordering op moment van de controle nog openstaat, werden na de controle eveneens afgesloten. Bij deze dossiers werd er niet overgegaan tot terugvordering van de toelage. In onze toepassing blijven deze onder een specifieke code zichtbaar zolang de terugvordering niet volledig werd doorgegeven aan de POD MI. Het aandeel van deze knipperlichten bedraagt eind 2019 ongeveer 37% van de nog openstaande knipperlichten in de periode 2015-2017.

De ontvangen toelage voor de dossiers met openstaande knipperlichten zonder opvolging, waarbij tijdens de controle werd vastgesteld dat er geen recht op toelage was, werden rechtstreeks in onze toepassing ingehouden. In 2019 werden er voor 1.130 gecontroleerde knipperlichten een totale toelage van 562.493,94 euro ingehouden.

Uit de controle van de feedback die de OCMW's bezorgen aan de POD MI blijkt ook dat een deel van de knipperlichten gegenereerd wordt op basis van het niet correct invullen van de formulieren ter verkrijging van de toelage en/of het verkeerd interpreteren van de wetgeving en niet zozeer te wijten is aan het al dan niet gebruiken van de gegevens bij de KSZ. Het niet-correct invullen van de formulieren kan te wijten zijn aan een gebrek aan kennis en/of aandacht van de personeelsleden van het OCMW.

Enkele cijfergegevens met betrekking tot 2019

Knipperlichten in aantallen in 2019	
Knipperlichten verzonden naar OCMW's in 2019	21489
Knipperlichten rechtgezet door OCMW in 2019	10471
Rechtzettingen in 2019 (in EUR)	
Rechtzettingen door de OCMW zonder tussenkomst van inspectie	3078269,8
Rechtzettingen door de POD MI na inspectie	562493,94
Totaal van de rechtzettingen	3640763,7

Deze cijfers kunnen even kort worden toegelicht. Er wordt geen verband gelegd tussen het aantal verstuurd knipperlichten in 2019 en de recuperaties die gedaan werden in 2019 omdat deze betrekking hebben op verschillende periodes. De recuperaties en regularisaties van de dossiers gebeuren met een zekere vertraging, dus niet noodzakelijk in het jaar dat het knipperlicht werd gegeneerd omwille van twee redenen. Een eerste ligt aan de zijde van het OCMW, namelijk dat een dossier wordt onderzocht na ontvangst van een knipperlicht en indien er bijvoorbeeld moet teruggevorderd worden via een afbetaalplan zal de rechtzetting door de POD MI mogelijk in een ander jaar ontvangen worden, namelijk wanneer deze geïnd is. Een tweede reden ligt bij de POD MI: de POD MI controleerde in 2019 de knipperlichten die verzonden werden tot en met 2017, de rechtzettingen door POD MI uitgevoerd hebben dus ook betrekking op deze periode in het verleden.

Toekomstperspectief

In 2019 werd het in 2018 opgestarte nieuwe project rond automatisering van de knipperlichten verder uitgerold. De OCMW's kunnen momenteel de feedback op de knipperlichten rechtstreeks aan de POD MI overmaken via een softwaretoepassing. Deze werkwijze draagt bij aan een snellere en meer efficiënte opvolging van de knipperlichten voor zowel de OCMW's als de POD MI. Sinds september 2019 is elke softwareleverancier klaar om deze dienst aan te bieden aan de OCMW's. Eind 2019 maken ongeveer 170 OCMW's reeds gebruik van de mogelijkheid om de feedback door te geven via de toepassing. De inspectie zal in 2020 de OCMW's verder stimuleren om de toepassing zo veel mogelijk te activeren en in gebruik te nemen.

In 2020 wordt ook verder ingezet op extra begeleiding van een aantal OCMW's waar het aantal knipperlichten te hoog ligt of er nog steeds problemen worden vastgesteld bij het overmaken van de feedback aan de POD MI. De Inspectie gaat extra dagen ter plaatse om samen met de medewerkers van het OCMW een analyse te maken van de knipperlichten en mee te denken aan een oplossing om het aantal knipperlichten terug te dringen en/of te vermijden.

6. KWALITATIEVE ANALYSE VAN DE INSPECTIES

Inleiding :

Het deel "SCORE OCMW's" heeft tot doel de kwalitatieve analyse van de OCMW's uit te voeren voor alle materies die door de inspectiedienst van de POD MI worden gecontroleerd. De in het kader van deze analyse geëvalueerde criteria hebben betrekking op de volgende punten:

- Criterium 1: Beschikbaarheid van het personeel van het OCMW voor de inspecteur;
- Criterium 2: Kwaliteit van de tijdens de controle voorgelegde bewijsstukken;
- Criterium 3: Naleving van de instructies die van de ene tot de volgende inspectie werden ontvangen;
- Criterium 4: Naleving van de wetgeving op het gebied van de gecontroleerde materie.

Deze criteria worden geëvalueerd voor elke materie die door de dienst wordt gecontroleerd. Aan het einde van de controles moeten de inspecteurs een score toekennen voor elk van de criteria en voor elk van de materies.

De analyse heeft tot doel de sterke en mogelijke zwakke punten van bepaalde OCMW's aan het licht te brengen. Met de verzamelde en geanalyseerde resultaten zullen de centra met een onbevredigende score objectief kunnen worden aangesproken. De "SCORE"-handleiding die beschikbaar is op de website van de POD MI geeft meer details over deze kwalitatieve analyse.

In 2019 werd voor het eerst een analyse van deze criteria per onderwerp uitgevoerd door middel van het verzamelen van gegevens op het MemoPoint-werkplatform, waardoor het mogelijk werd te bepalen voor welke materie(s) een of ander criterium onvoldoende is.

6.1 "SCORE"-analyse voor het boekjaar 2019 :

In het jaar 2019 werden 445 OCMW's gecontroleerd voor ten minste één van de door de Staat gefinancierde materies. De uitsplitsing volgens de criteria voor deze 445 gecontroleerde OCMW's ziet er als volgt uit:

Criteria / gemiddelde	Criterium 1 Beschikbaarheid	Criterium 2 Kwaliteit	Criterium 3 Naleving van de richtlijnen	Criterium 4 Naleving van de wetgeving
Algemeen gemiddelde voor 445 OCMW's gecontroleerd in 2019	445 OCMW's op 589	445 OCMW's op 589	445 OCMW's op 589	445 OCMW's op 589
	1,96	1,87	1,74	1,52
"Zwakke" OCMW's in vergelijking met de in 2019 gecontroleerde OCMW's	1 OCMW op 445	2 OCMW's op 445	8 OCMW's op 445	14 OCMW's op 445
	0,00	0,17	0,26	0,49
"Middelmatige" OCMW's in vergelijking met gecontroleerde OCMW's in 2019	13 OCMW's op 445	52 OCMW's op 445	101 OCMW's op 445	202 OCMW's op 445
	1,29	1,29	1,28	1,20
"Goede" OCMW's in vergelijking met de in 2019 gecontroleerde OCMW's	431 OCMW's op 445	391 OCMW's op 445	336 OCMW's op 445	229 OCMW's op 445
	1,99	1,95	1,91	1,87

In vergelijking met 2018 hebben zeer weinig OCMW's een "zwakke" SCORE, met een gemiddelde van minder dan 1. Slechts 3 OCMW's hebben aldus deze SCORE gekregen voor alle criteria (tegenover 2 in 2018). Ook voor de "middelmatige" en "goede" SCORES was er weinig beweging, met respectievelijk 56 en 389 OCMW's voor in deze categorieën voor het jaar 2019. Men mag besluiten dat de overgrote meerderheid van de OCMW's een werkwijze hebben die overeenstemt met de "goede" SCORE. De OCMW's met lagere prestaties zullen meer aandacht krijgen, onder andere in het kader van de procesanalyses.

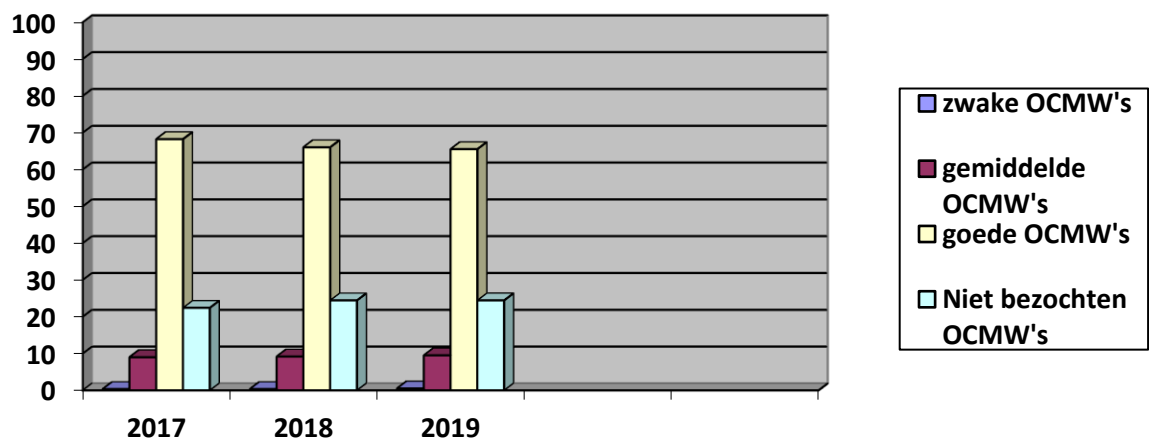
Vergelijking van het gemiddelde van de criteria van 2019 met die van 2018 :

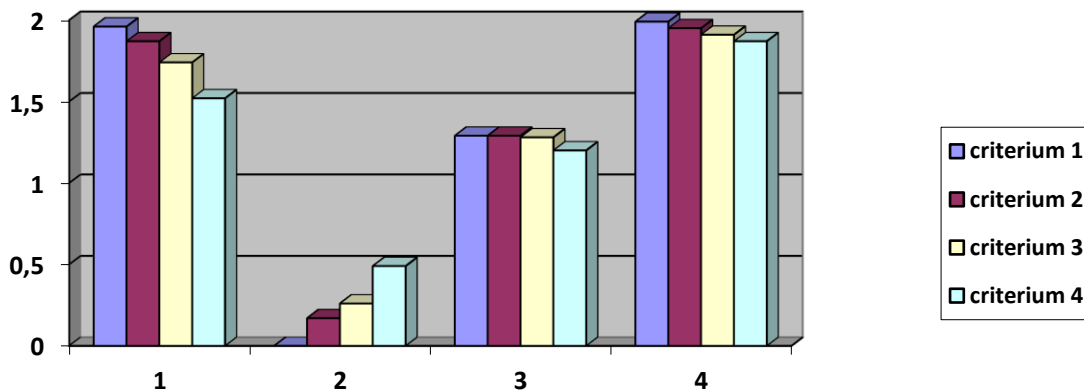
De gemiddelden van de 4 criteria zijn relatief stabiel:

- **criterium 1** (beschikbaarheid) van **gemiddeld 1,97 tot 1,96** ;
- **criterium 2** (kwaliteit) van **gemiddeld 1,89 tot 1,87** ;
- **criterium 3** (naleving van richtlijnen) van **gemiddeld 1,80 tot 1,74** ;
- **criterium 4** (naleving van de wetgeving) van **gemiddeld 1,58 tot 1,52**.

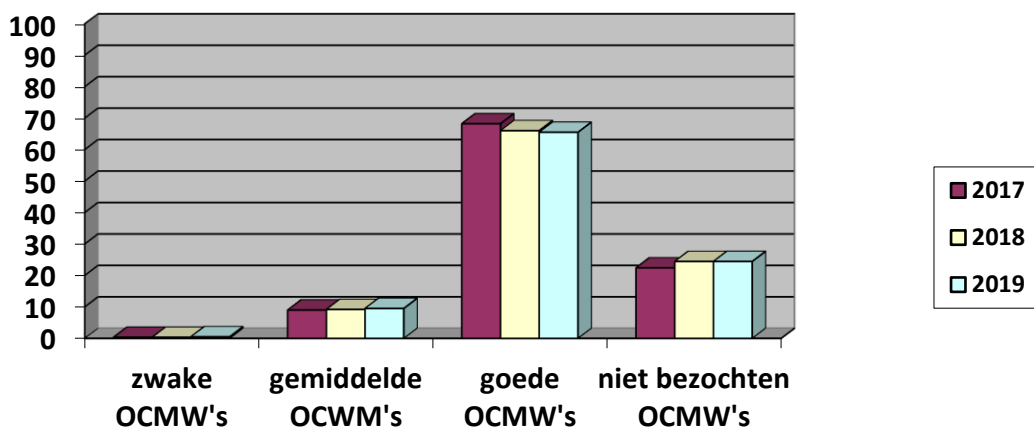
Criterium 4 heeft nog steeds het laagste algemeen gemiddelde. Alhoewel het gemiddelde voor dit criterium elk jaar iets meer is gedaald, en dit sedert 2009, het eerste boekjaar dat met de SCORE-analyse werd geanalyseerd, met een gemiddelde van 1,63 tegenover 1,52 vandaag, blijft het nog steeds het laagste, wat het belang van grote waakzaamheid ten aanzien van de naleving van de wetgeving in het kader van de inspecties bevestigt.

Grafiek met de evolutie van het % OCMW's per categorie :

Grafiek gemiddelde van de criteria per categorie :**Legende :**

- Criteriaum 1: Beschikbaarheid van het personeel van het OCMW voor de inspecteur ;
- Criteriaum 2: Kwaliteit van de tijdens de controle voorgelegde bewijsstukken ;
- Criteriaum 3: Naleving van de instructies die van de ene tot de volgende inspectie werden ontvangen ;
- Criteriaum 4: Naleving van de wetgeving op het gebied van de gecontroleerde materie.

6.2. Globale "SCORE"-analyse voor de 3 boekjaren 2017-2018-2019 :**Percentage van de OCMW's per categorie per boekjaar voor 2017-2018-2019 :**

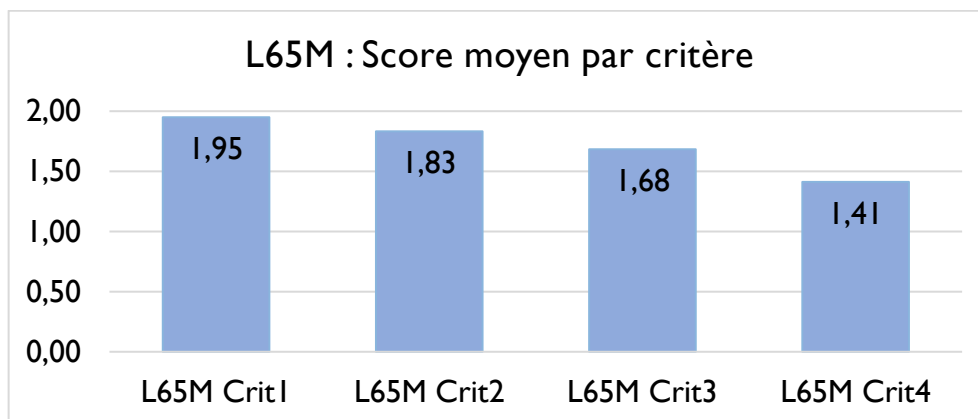
Analyse, per materie, van de "SCORE" voor het jaar 2019 :

Dankzij het ter beschikking stellen van meer volledige en leesbare gegevens, aanwezig en vastgesteld op het nieuwe MemoPoint platform, was het in 2019 voor het eerst mogelijk een analyse van de "SCORE"-criteria uit te voeren per gecontroleerde materie. De resultaten van deze analyse per soort materie worden hieronder voorgesteld. Deze nieuwe aanpak maakt het mogelijk de ondervonden moeilijkheden, meer bepaald voor sommige materies, criterium per criterium te objectiveren.

Controle van de medische kosten in het kader van de wet van 02/04/1965 (W65M) :

In 2019 werden **205 OCMW's** geïnspecteerd voor deze materie.

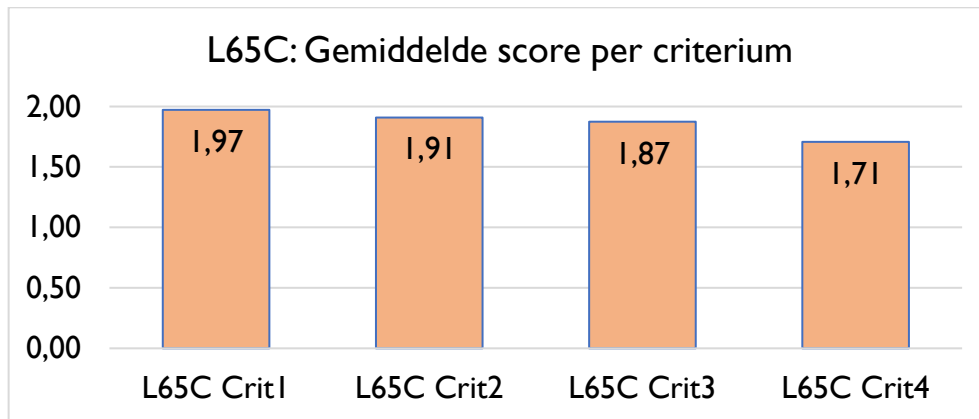
Grafiek van de gemiddelde SCORE per criterium voor W65M :

Controle op de equivalente financiële hulp in het kader van de wet van 02/04/1965 (W65C) :

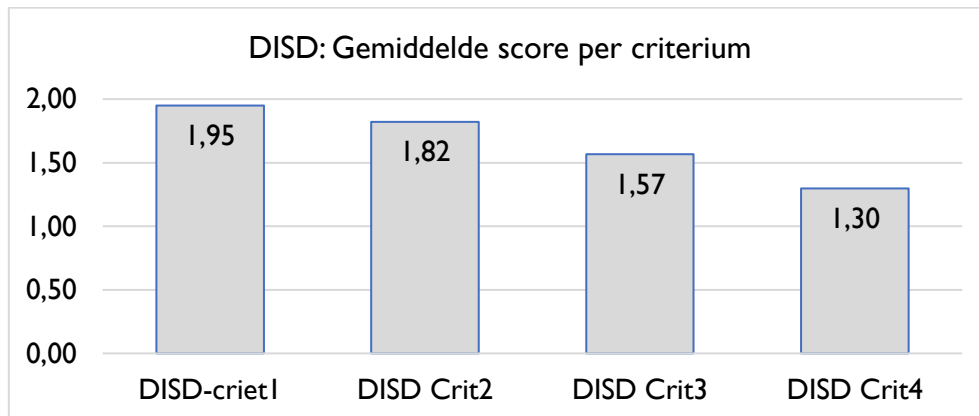
In 2019 werden **282 OCMW's** geïnspecteerd voor deze materie.

Grafiek van de gemiddelde SCORE per criterium voor W65C :

Controle van de dossiers in het kader van de wet van 26/05/2002 (RMID) :

Voor deze materie werden **259 OCMW's** in 2019 geïnspecteerd.

Grafiek van de gemiddelde SCORE per criterium voor RMID :

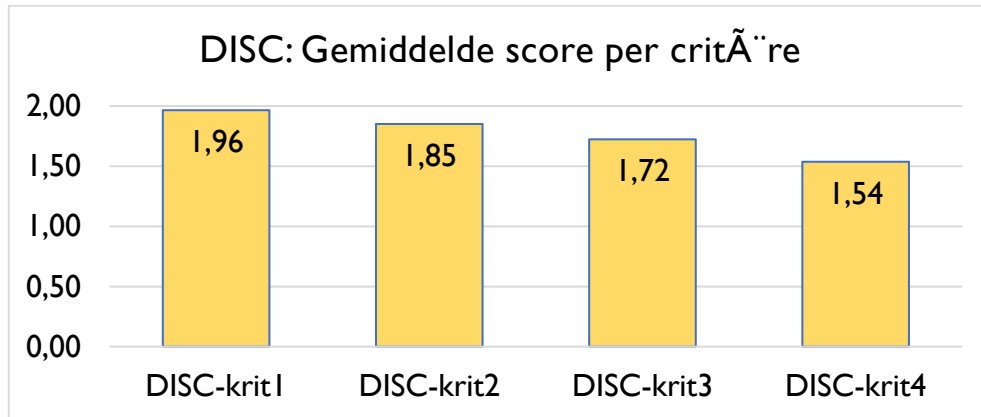

Controle van het boekhoudkundig luik in het kader van de wet van 26/05/2002 (RMIC) :

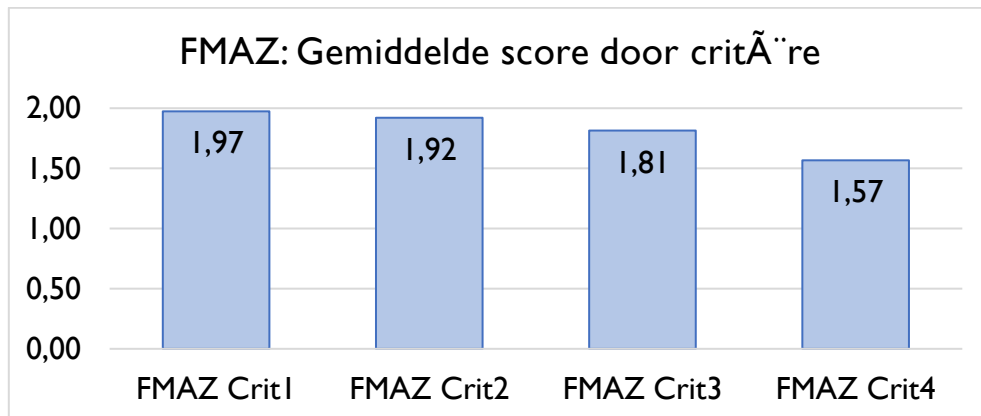
In de loop van het jaar 2019 werden voor deze materie **283 OCMW's** geïnspecteerd.

Grafiek van de gemiddelde SCORE per criterium voor RMIC :

Controle van het Sociaal Stookoliefonds (SSF) :

Voor deze materie werden in de loop van het jaar 2019 **110 OCMW's** geïnspecteerd.

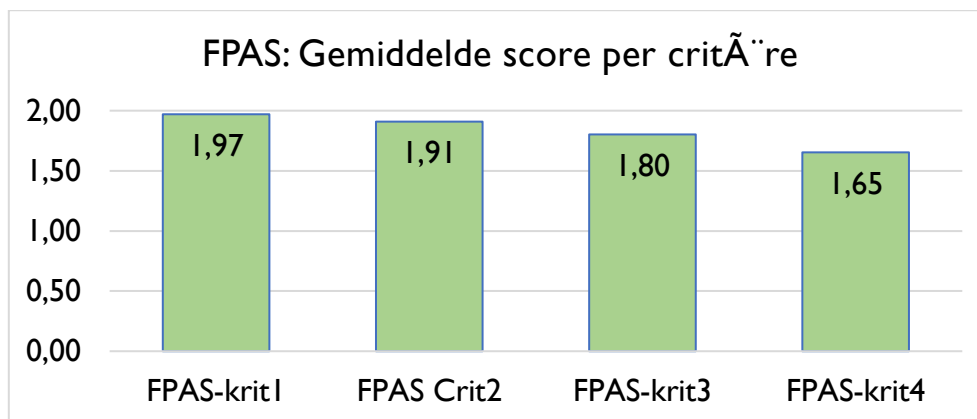
Grafiek van de gemiddelde SCORE per criterium voor SSF :

Controle op de toelage Participatie en Sociale Activering (PSA) :

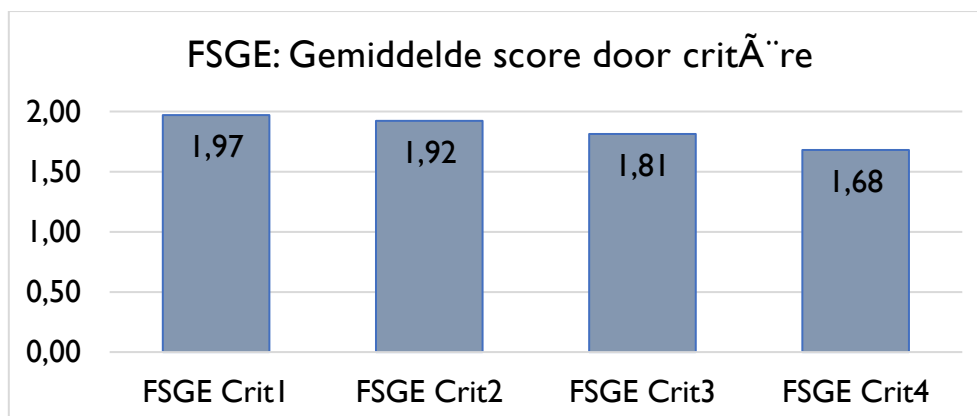
Voor deze materie werden in 2019 **172 OCMW's** geïnspecteerd.

Grafiek van de gemiddelde SCORE per criterium voor PSA :

Controle van het Sociaal Fonds Gas en Elektriciteit (SFGE) :

In 2019 werden **167 OCMW's** voor deze materie geïnspecteerd.

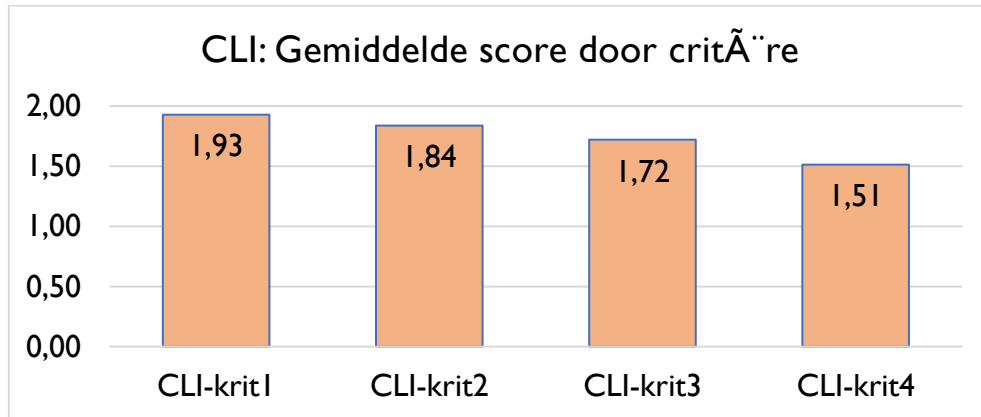
Grafiek van de gemiddelde SCORE per criterium voor SFGE :

Controle van de knipperlichten – Waarschuwingen gekoppeld aan de KSZ-stromen (KNI) :

In 2019 werden **296 OCMW's** geïnspecteerd voor deze materie.

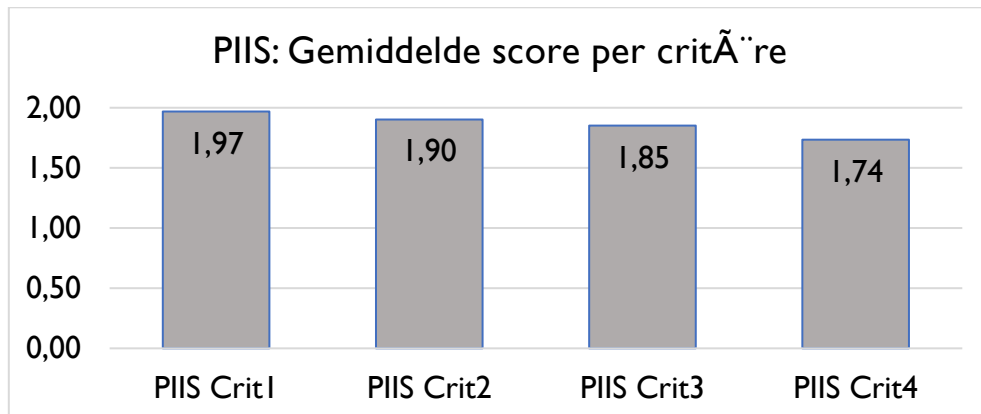
Grafiek van de gemiddelde SCORE per criterium voor KNI :

Controle van het luik GPMI - RMI

In 2019 werden **159 OCMW's** voor deze materie geïnspecteerd.

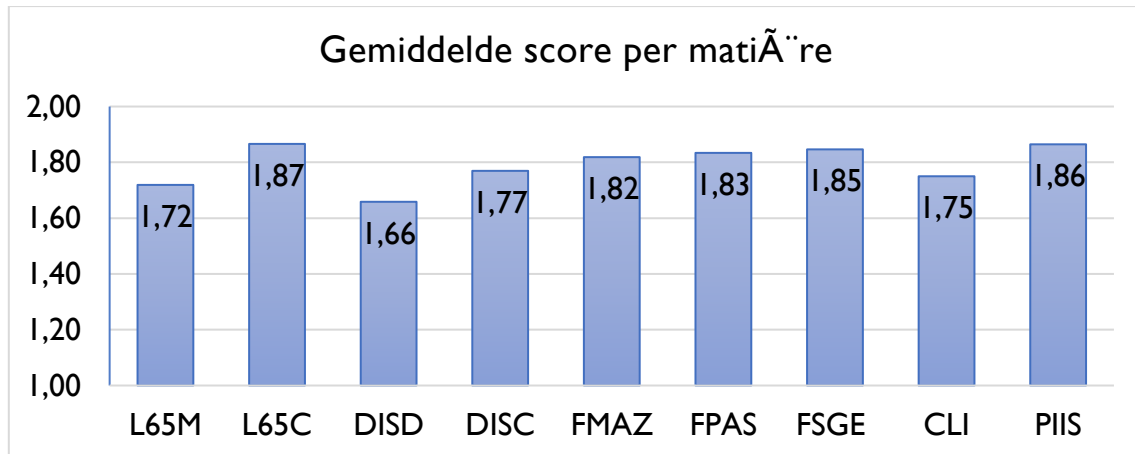
Grafiek van de gemiddelde SCORE per criterium voor GPMI :

Conclusies

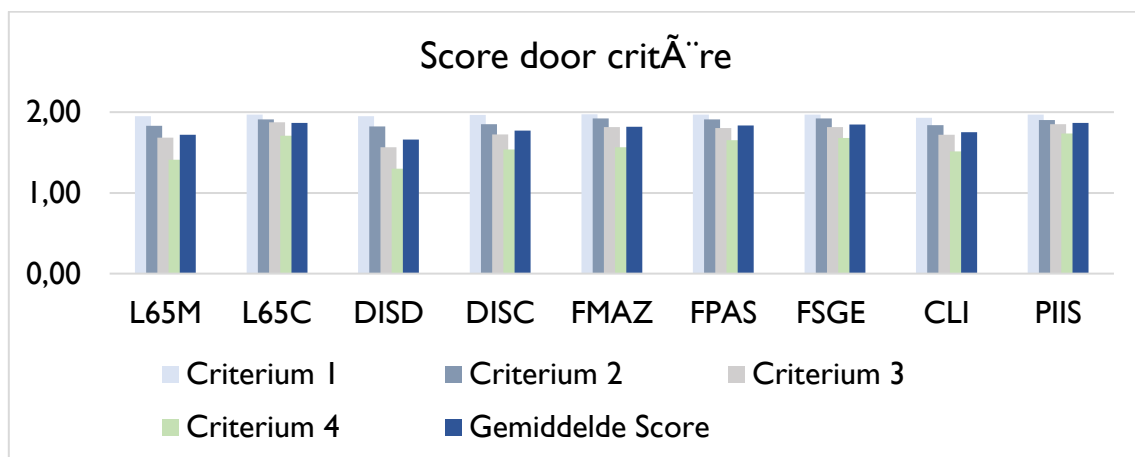
Wat betreft de gemiddelde SCORE per materie :

Grafiek van de gemiddelde SCORE per materie :

Het blijkt dat de RMID-materie de laagste gemiddelde SCORE heeft, alle criteria samen, met 1,66 op 2, gevolgd door W65M met 1,72 op 2, KNI met 1,75 op 2, RMIC met 1,77 op 2, en vervolgens de andere materies met SCORE's groter dan 1,80 op 2. Dit bevestigt de opmerking in het hoofdstuk over het recht op maatschappelijke integratie hierboven.

Wat betreft de SCORE per criterium :

De benadering per criterium bevestigt opnieuw dat criterium 4 het zwakste is voor alle materies samen. Deze vaststelling moet de vastberadenheid van de inspectiedienst versterken om de naleving van de verschillende wetgevingen met betrekking tot de federale toelagen die aan onze OCMW-partners worden toegekend, te waarborgen.

---

7. ANALYSE VAN DE PROCESSEN

7.1. Inleiding

Sinds 2015 voert de Inspectiedienst procesanalyses uit in de OCMW's voor het beheer van de door de POD MI betoelaagde materies. Deze analyses vallen binnen het kader van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat, in het bijzonder artikelen 121 en 122. In artikel 122 wordt met name bepaald dat "door het aanvaarden van de toelage de gerechtigde meteen aan het Rijk het recht verleent om ter plaatse controle te doen uitoefenen op de aanwending van de toegekende gelden". Het komt de administratie toe te beslissen hoe ze deze controle organiseert. Er werd dus beslist om, ter aanvulling van de inspecties die al enkele jaren worden uitgevoerd, deze procedures voor procesanalyse op te zetten.

Deze door de inspectiedienst uitgevoerde analyses moeten het mogelijk maken:

- de OCMW's te helpen bij het invoeren en/of verbeteren van de beheersprocessen;
- te zorgen voor een goed beheer van de toelagen van de federale Staat;
- de sociale grondrechten voor iedereen op een eerlijke en duurzame manier te garanderen, wat de belangrijkste opdracht van de POD MI is;
- een beleid te voeren om mogelijke fraude te voorkomen.

Daartoe wordt een analyse gemaakt van het beheer en van de uitvoering door de diensten van de OCMW's van de processen eigen aan de door de POD MI betoelaagde materies, alsook een analyse van het beheer en van de uitvoering van de interne controle betreffende deze processen. Vervolgens worden, indien nodig, aanbevelingen gedaan om het beheer en de uitvoering van de processen en/of de interne controle te verbeteren.

In het kader van deze analyse worden de volgende elementen onderzocht:

- de stakeholders die betrokken zijn bij het beheer van de processen betreffende de materies die door de POD MI worden betoelaagd;
- de instrumenten voor het beheer en de interne controle die door deze verschillende stakeholders worden gebruikt;
- de door het OCMW ingevoerde procedures en het informatiebeheer in de diensten;
- het bereiken van de doelstellingen van de verschillende processen en de mogelijke manieren om ze te verbeteren of te optimaliseren;
- de risico's en de mogelijkheid dat zich voordoen in het beheer van de processen, alsook de interne controle-instrumenten die zijn of kunnen worden opgezet om deze risico's te verminderen.

Deze analyse wordt uitgevoerd in 6 stappen:

- een voorbereiding van het OCMW om in de diensten na te denken over de hierboven opgesomde elementen;
- een voorbereiding van de inspecteur op basis van de voorbereiding door het OCMW en van de informatie over het betrokken OCMW die beschikbaar is bij de POD MI ;
- een ontmoeting bij het OCMW tussen de inspecteur en de verschillende verantwoordelijken voor de onderzochte processen;
- het opstellen van een verslag door de inspecteur en het doorsturen ervan naar het OCMW;

- de uitvoering door het OCMW van de aanbevelingen die gezamenlijk werden beslist door de verantwoordelijken en de inspecteur;
- de evaluatie tijdens de volgende analyse.

In 2019 werd een procesanalyse uitgevoerd bij 47 OCMW's:

- 35 eerste analyses werden uitgevoerd in Wallonië;
- 12 werden in Vlaanderen uitgevoerd;

Bovendien werd in de loop van 2019 in 11 Waalse OCMW's een evaluatie gemaakt van de actieplannen waarover tijdens de procesanalyses van de voorbije jaren werd onderhandeld.

7.2. Conclusies van de in 2019 uitgevoerde analyses

a. Bereikte doelstellingen/processen :

Van de 47 procesanalyses die in 2019 werden uitgevoerd, werden de doelstellingen voor elk proces beoordeeld (*bereikt, bereikt met voorbehoud, gedeeltelijk bereikt, niet bereikt*). De processen waarvan de doelstellingen het vaakst werden bereikt zijn: **betaling** (25 OCMW's/47), **doorverwijzing** (23 OCMW's/47) en **aanvragen voor toelagen en kennisgevingen** (21 OCMW's/47).

De volgende processen werden het vaakst bereikt met voorbehoud van de auditor: **het doorverwijzen van een aanvraag** (15 OCMW's/47), **de beslissing** (14 OCMW's/47) en **de aanvraag** (12 OCMW's/47).

De doelstellingen die het vaakst gedeeltelijk bereikt zijn gaan over : **de GPI's en het sociaal onderzoek tot herziening** (30 OCMW's/47), **het sociaal onderzoek** (26 OCMW's/47) en de **aanvraag** (25 OCMW's/47).

Het proces van de **doorzending van een aanvraag** werd niet bereikt in 5 OCMW's/47 en **de aanvraag, de aanvragen voor toelagen, de vastgestelde rechten en de terugvordering** in 3 OCMW's/47.

b. Actieplan / prioritaire risico's :

Op het einde van de analyse wordt een actieplan opgesteld door de inspecteur in samenwerking met het OCMW. Dit actieplan vermeldt onder andere de risico's die bij de volgende analyse prioritair zullen worden aangepakt.

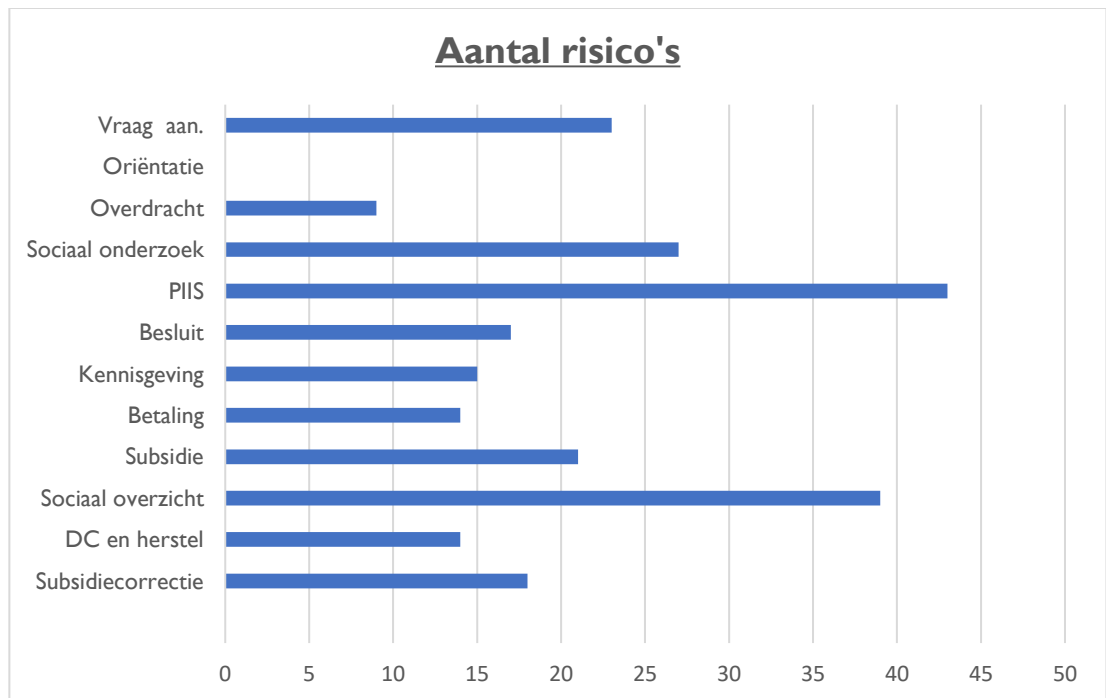
Aan Franstalige kant:

Gemiddeld **worden 7 risico's als prioritair beschouwd** in het actieplan. Het minimumaantal risico's die als prioritair werden beschouwd was 3, het maximaal aantal was 14; 8 actieplannen hadden minder dan 5 risico's die als prioritair werden beschouwd, 22 actieplannen hadden 5 tot 9 risico's en 5 actieplannen hadden 10 of meer risico's.

12 processen werden geanalyseerd. De als prioritair beschouwde risico's hadden, nog steeds gemiddeld, een impact op **5 verschillende processen**. Het minimumaantal verschillende processen die door deze risico's worden beïnvloed was 2, het maximaal aantal was 9 verschillende processen. Ook kunnen er verschillende risico's zijn vastgesteld voor hetzelfde proces.

De processen die het meest werden beïnvloed door de risico's die als prioritair werden beschouwd, waren het **GPMI-proces** (43 risico's die als prioritair werden beschouwd voor de 35 OCMW's), het proces van het **sociaal onderzoek tot herziening** (39 risico's die als prioritair werden beschouwd voor de 35 OCMW's) en het proces van het **sociaal onderzoek** (27 risico's die als prioritair werden beschouwd voor de 35 OCMW's).

De processen die het minst werden beïnvloed door de als prioritair beschouwde risico's waren het proces van **doorverwijzing** van de aanvrager naar een andere instelling (geen enkel als prioritair beschouwd risico) en het proces van **doorzending van een aanvraag** (9 als prioritair beschouwde risico's voor de 35 OCMW's). De interne controle wordt langzaam opgezet in de OCMW's. De prioritaire acties hebben dan ook betrekking op aanbevelingen om het beheer en de uitvoering van de processen, maar ook de interne controle ervan, te verbeteren.

Aan Nederlandstalige kant:

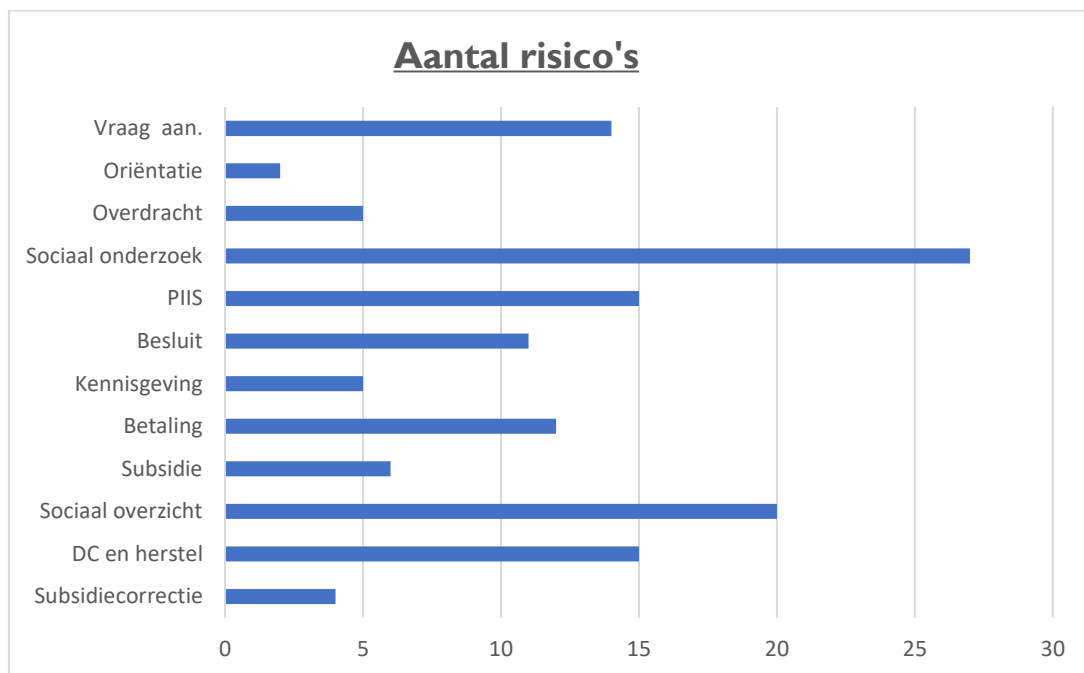
De onderstaande cijfers zijn indicatief. Ze weerspiegelen immers het resultaat van 12 procesanalyses en kunnen daarom niet als representatief worden beschouwd.

Gemiddeld worden **11 risico's** als prioritair beschouwd in het actieplan. Het minimumaantal risico's die als prioritair werden beschouwd was 7, het maximumaantal was 17; 4 actieplannen hadden tussen er 7 en 10, 8 actieplannen hadden er meer dan 10.

In de 12 OCMW's werden 12 processen geanalyseerd. De als prioritair beschouwde risico's hadden, nog steeds gemiddeld, een impact op **8 verschillende processen**. Het minimumaantal verschillende processen die door deze risico's worden beïnvloed was 5, het maximumaantal was 10 verschillende processen. Ook kunnen er verschillende risico's zijn vastgesteld voor hetzelfde proces.

De processen die het meest werden beïnvloed door de risico's die als prioritair werden beschouwd, waren het proces van het **sociaal onderzoek** (27 risico's die als prioritair werden beschouwd voor de 12 OCMW's), het proces van **het sociaal onderzoek tot herziening** (20 risico's) en vervolgens het proces van **de vastgestelde rechten en van de terugvordering en de GPMI's** (15 risico's).

De processen die het minst werden beïnvloed door de als prioritair beschouwde risico's waren het **doorverwijzingsproces** (2 als prioritair beschouwde risico's voor de 12 OCMW's) en het **proces voor rechtzetting van de toelage** (4 als prioritair beschouwde risico's).

c. Uitvoering van de actieplannen :

Aan Franstalige kant werd de uitvoering van het actieplan betreffende de eerste procesanalyse tussen 2015 en 2017 tijdens het jaar 2019 in 11 OCMW's geëvalueerd. Deze evaluatie maakt het mogelijk om gevolg te geven aan de gedane aanbevelingen, maar ook om processen te herzien die tijdens de eerste procesanalyse positief zouden zijn beoordeeld, maar waarvoor in de recentere inspectieverslagen enkele tekortkomingen aan het licht zijn gekomen. Het is de bedoeling de dialoog met de OCMW's te versterken en te zorgen voor een regelmatige opvolging van de aanbevelingen. Deze nieuwe bezoeken werden in de meeste OCMW's positief onthaald.

De evaluatie van de actieplannen had betrekking op de plannen die in 2015 (5), 2016 (3) en 2017 (3) werden opgesteld. De actieplannen werden als volgt uitgevoerd:

- volledig in 4 OCMW's
- gedeeltelijk in 6 OCMW's

Een OCMW heeft de maatregelen van het actieplan niet uitgevoerd.

Het is nog te vroeg om trends aan te geven in het kader van de opvolging van de actieplannen omdat de auditoren nog niet genoeg inzicht hebben. Met een toename van het aantal (her)bezoeken in de OCMW's in 2020 zal een eerste analyse van de opvolging van de actieplannen kunnen worden gemaakt.

d. Toewijzing van het personeel :

In het kader van de analyse van de verschillende stakeholders die bij de materies van de POD MI betrokken zijn, wordt aan de OCMW's gevraagd de toewijzing van het personeel dat zich met deze materies bezighoudt in detail te beschrijven: Directie-generaal, Financiële Directie, Sociale Directie, algemeen sociaal personeel, specifiek sociaal personeel, administratief en/of financieel personeel en anderen.

Hieronder wordt een gedetailleerd overzicht gegeven van de toewijzing van het personeel voor de 47 in 2019 geanalyseerde OCMW's.

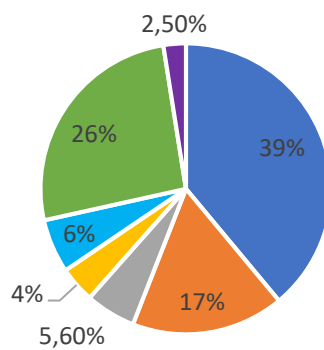
	MA's van de algemene sociale dienst	Specifieke MA's	Directie Sociale Dienst	Directie-generaal	Financiële Directie	Administratief / financieel personeel	Andere	% sociaal personeel / alle personeelsleden
OCMW nr. 1	5,5	2	0	1	0,5	3,1	2	53%
OCMW nr. 2	3,1	0	1	1	0,6	2,8	0	48%
OCMW nr. 3	16	3,6	5	1	1	13	0	62%
OCMW nr. 4	1,7	1,7	0	1	0,25	5	0	35%
OCMW nr. 5	3	3	0	0,5	0,5	2,8	1	56%
OCMW nr. 6	1,5	1,5	0	1	0,25	3,6	0	38%
OCMW nr. 7	5	0	0,8	0,5	0,5	3,8	0,8	51%
OCMW nr. 8	1,6	0	0,4	1	0,5	1,1	0,25	41%
OCMW nr. 9	3,75	0	1	0,5	0,5	1,25	1	59%
OCMW nr. 10	6,8	7,2	2	1	1	13	3	47%
OCMW nr. 11	4,7	0	1	0,5	0,5	1,5	1,9	56%
OCMW nr. 12	3,75	0,25	0	1	0,5	2	1	47%
OCMW nr. 13	1,8	0,5	0	0,5	0,5	1	0,2	51%
OCMW nr. 14	3,8	0	0,8	0,5	0,5	1,5	0,2	63%
OCMW nr. 15	5,5	0	1	0,5	0,5	3	0,2	61%
OCMW nr. 16	15,75	0	2	0,5	0,5	5,5	2	68%
OCMW nr. 17	3,55	0	0,4	0,5	0,5	1,8	0,6	54%
OCMW nr. 18	2	0,5	0	0,5	0,5	0,5	0	63%
OCMW nr. 19	1,4	0	0	0,32	0,2	0	0	73%
OCMW nr. 20	1,75	1,75	0	0,5	0,3	0	0	81%
OCMW nr. 21	13	2	1	1	1	5,8	0	67%
OCMW nr. 22	4,8	3	0	1	0,75	4,35	0	56%

OCMW nr. 23	3	0	0	0,5	0,2	2	0	53%
OCMW nr. 24	2,4	0	0	0,75	0,5	0	0	66%
OCMW nr. 25	2,5	2,5	0	1	0,25	2	0	61%
OCMW nr. 26	11,35	4	2	1	1	7	0	66%
OCMW nr. 27	3	1	0	0,5	0,2	1,5	0	65%
OCMW nr. 28	2	0,5	0	0,5	0,26	1	0,5	53%
OCMW nr. 29	2	1	0,8	0,25	0,25	0,6	1	64%
OCMW nr. 30	2,5	2	1	1	0,33	3,1	0	55%
OCMW nr. 31	3	0	0	1	0,15	0,8	0	61%
OCMW nr. 32	5	2,2	1	1	1	2,3	0	66%
OCMW nr. 33	2,25	0	0	0,75	0,5	1,75	0	43%
OCMW nr. 34	5	6,9	1	1	1	6,85	1	57%
OCMW nr. 35	6,3	3,8	1	1	0,25	4,25	0	67%
OCMW nr. 36	7	6,2	1	1	1	4	0	70%
OCMW nr. 37	8,3	3,3	1	1	0,4	2	0	79%
OCMW nr. 38	24	17	2	1	1	15	0	72%
OCMW nr. 39	5,6	7,2	2	1	1	3,8	0	72%
OCMW nr. 40	3,4	0	0	1	0,2	1	0	61%
OCMW nr. 41	3,39	2	1	1	0,38	2,8	0	60%
OCMW nr. 42	2	2	0	0,66	0,2	0,5	0	75%
OCMW nr. 43	4,3	1,4	1	1	0,5	4,8	0	52%
OCMW nr. 44	27,55	16,45	5	1	1	26,01	0	64%
OCMW nr. 45	4,7	2,3	1	1	0,75	2	0	68%
OCMW nr. 46	6	1	1	1	2	0	0	73%
OCMW nr. 47	3	2,5	1	0,5	0,5	1,6	0	71%

Het aandeel van het **sociaal personeel** (MA's van de algemene sociale dienst + specifieke MA's) in het totaal OCMW-personeel dat zich bezighoudt met federale materies varieert **tussen 35% en 81%**: 17 OCMW's hebben tussen 33 en 50% sociaal personeel, 15 OCMW's hebben er tussen 51 en 60%, 11 OCMW's hebben er tussen 61 en 70%, 4 OCMW's hebben er meer dan 70%. 32 van de 47 OCMW's hebben zogenaamde "specifieke" MA's onder hun sociaal personeel, namelijk die zich bezighouden met een of meer bijzondere materies. 15 OCMW's hebben alleen zogenaamde "polyvalente" MA's, die alle materies van de OCMW's behandelen. 28 van de 47 OCMW's hebben een verantwoordelijke van de sociale dienst aangesteld, die als referentiepersoon geldt voor de wetgeving en die zorgt voor de harmonisatie van de behandeling van de dossiers.

De OCMW's die in 2019 aan een procesanalyse werden onderworpen, hebben **gemiddeld 0,79 VTE's** voor de Directie-generaal en **0,55 VTE's** voor de Financiële Directie. Het aandeel van het **administratief en financieel personeel** van gans het OCMW dat zich bezighoudt met de geanalyseerde materies varieert **van 0% tot 51%**: 4 OCMW's hebben geen administratief en financieel personeel, 13 OCMW's hebben er **minder dan 20%**, 28 OCMW's hebben er tussen 20% en 40%, 2 OCMW's hebben er meer dan 40%. Uit de resultaten van de analyses blijkt echter dat de maatschappelijk assistenten talrijke administratieve taken uitvoeren.

Soort personeel dat zich bezighoudt met PPS Is zaken

- AS van de algemene sociale dienst
- specifieke SA's
- DG
- DF
- Afdeling Sociale Dienst
- Administratief/financieel personeel
- Andere

---

8. ALGEMENE CONCLUSIES

In 2019 werden 1.637 controles en 47 procesanalyses uitgevoerd.

Over al deze controles en procesanalyses werden verslagen opgemaakt die aan de autoriteit van de betrokken OCMW's werden verzonden. In deze verslagen worden de bevindingen van de inspecties en procesanalyses vermeld en worden talrijke aanbevelingen en actieplannen geformuleerd.

Dit cijfer van 1.637 controles betekent een stijging van 3,9 % ten opzichte van 2018, toen er 1.575 controles werden uitgevoerd. Ondanks deze lichte schommeling blijft de dienst binnen zijn jaargemiddelde.

Alhoewel de opdracht van de inspectiedienst drie specifieke onderdelen omvat (controle, advies en kennis), wordt jaar na jaar vastgesteld dat het adviesonderdeel steeds belangrijker wordt.

Zoals aangegeven in het hoofdstuk "samenvatting" van dit verslag, zijn de veelheid aan middelen die aan de OCMW's worden toegekend, met specifieke voorwaarden voor elk van hen, de administratieve last die dit met zich meebrengt, de noodzaak aan transparantie ten opzichte van het doelpubliek en het personeelsverloop elementen die het werk van de OCMW's bijzonder complex maken.

De OCMW's vertrouwen meer en meer op de expertise van de inspecteurs om de verschillende federale wettelijke bepalingen correct toe te passen.

Naast de nieuwe mogelijkheden die de inspectie op pagina 3 van dit verslag voorstelt om de moeilijkheden waaraan de OCMW's het hoofd moeten bieden te verminderen, is het dus absoluut noodzakelijk dat de dienst investeert in de permanente opleiding van de inspecteurs, zodat hun hoog niveau van deskundigheid op alle gebieden kan worden gehandhaafd.

